

Published and distributed
under Permit (No. 739) authori-
zed by the Act of October 6, 1917,
on file at the Post Office of
Boston, Massachusetts. By
order of the President.
A. S. Burleson,
POSTMASTER GENERAL.
Tel. So. Boston 2408

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

The Lithuanian Weekly "SANDARA"
Published by the Lithuanian
National League of America
K. J. PAULASKAS
Sec'y and Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$2.50
To Foreign Countries \$3.00
"SANDARA"
327 E Street, Boston 27, Mass.
VINA 5 CENTAI.

No. 7

30. Boston M. ass., Vasario (February) 16 d., 1922 m.

Metai IX.

Lenkai Suareštavo M. Biržišką

NAUJAS ELTOS DIREKTORIUS.

Lietuvos Atsakymas Lenkijai dėl Vilniaus Derybų

LENKŲ ZIAURUMAI VILNIUJE.

Lietuvos Nota Rusijai.

BALTRUSAITIS KAUNE.

NAUJI BEGĖDIŠKI OKUPANTŲ ŽYGIAI.

Gauta iš Vilniaus žinių, kad okupantų valdžia areštavo laikinojo Vilniaus Lietuvos komiteto pirmininką ir lietuvių gimnazijos direktorių Mykolą Biržišką, jo brolių inžinierių Viktorą Biržišką, Lietuvių Draugijos Nukentėjusiems Del Karo Šelpti Centro pirmininką Kan. Juozą Kuklą, Gudų Tautinio Komiteto pirmininką Karabačą ir dar 28 žymius lietuvių ir gudų veikėjus.

LIETUVOS ATSAKYMAS LENKIJAI DEL VILNIAUS DERĖBŲ.

VASINGTONAS, II. 9 d. (Elta). Vasario 6 d. Lietuvos valdžia pasiuntė Lenkijos užsienio reikalų ministeriui, Skimuntui, atsakymą, kuriame prašo pranešti ar sutiksianti Lenkija ant pasiūlymo tiesioginių derybų dėl Vilniaus klausimo, o ne dėl konsularinių prekybinių ir kitų santykių aplenkiant konflikto pamatą. Toliaus Lietuvos valdžia atsakyme prašo, kad Lenkija praneštų prieš pradėsiant derybas ar ji sutinka grąžinti Vilniaus srityje status quo (buvusį stovį) sulaužytą Želigovskio ir atitraukti kariuomenę ir administraciją iš šiaurės nuo Suvalkų sutarties linijos. Negatyvų atsakymą Lietuvos valdžia skaitys atsisakymu nuo tiesioginių derybų pasiūlymo.

LIETUVOS NOTA RUSIJAI.

VASINGTONAS, II. 9 d. (Elta). Lietuvos valdžia per savo atstovą Maskvoje, p. Baltrušaitį, įteikė Rusijos užsienio reikalų ministeriui, p. Čičerinui, notą dėl Lietuvos piliečių laikymo kalinimuose, trukdymų taikos vykdymo, turtų grąžinimo Lietuvai ir apsaugojimo Lietuvos atstovybės eksteritorialumo teisių.

NAUJAS ELTOS DIREKTORIUS.

VASINGTONAS, II. 9 d. (Elta). Apleidžius vietą D-rui Eretui, M. Šalčius paskirtas Eltos direktorium. p. Šalčius gyvenęs kiek laiko Amerikoje, kur jis redagavo "Ateities" savaitraštį. Lietuvoje p. Šalčius dirbo prie Lietuvos Spaudos Biuro ir prie "Lietuvos" dienraščio.

LENKŲ ZIAURUMAI PASIELGIMAS SU VILNIAUS ARESTUOTAIŠ.

VASINGTONAS, II. 9 d. (Elta). Vasario 5 d. areštuotus Vilniaus dvidešimtą lietuvių ir tryliką gudų lenkai atvežė neutralen zonon. Vilniuje lenkų are-

štuotus lietuvius ir gudus lenkai laikė po vieną atskirame kambaryje. Tikslai vienam kambaryje pasodino kitą kuris vėliau pasirodė provokatorius. Areštuotus pasivaikščioti išvesdavo tik po vieną penkioms minutėms. Lenkai tardė tikslai mažą dalį areštuotų. Kratos ir tardymai neįrodė areštų legalumo.

Vasario 5 d. naktį lenkų policistai kiekvieną atskirai nuvedė namon pasiimti reikalingų dalykų ir pinigų. Durtuvais ginkluotų policistų apsuptus nuvarė stotin, kur įsodino traukinin ir, nepasakė kur veža. Atvežtus neutralen zonon tarpe pirmos ir antros valandos giliu sniegu visus varė pėsčius vieną kilometrą. Neutralėje zonoje paleido neklausydami suimtujų reikalavimo teismu tardyti. Visiems atimti asmens dokumentai.

SAJUNGOS KONTROLĖS KOMISIJA PRIĖMĖ VILNIAUS ISTREMTUOSIUS.

VASINGTONAS, II. 9 d. (Elta). Vasario 7 d. istremtuosius iš Vilniaus lietuvius priėmė Tautų Sąjungos Kontrolės Komisijos nariai. Toliaus Kontrolės Komisija pasiūlė pargabinti iš Vilniaus istremtuųjų šeimynas. Tečiau istremtieji prašė, kad juos grąžint Vilniun ir akcentavo, kad nori teismo. Kontrolės Komisijos nariai pažadėjo pranešti apie tai Tautų Sąjungai.

BALTRUSAITIS ATVYKO KAUNAN.

VASINGTONAS, II. 9 d. (Elta). Vasario 7 d. Lietuvos atstovas Maskvoje, p. Baltrušaitis, atvyko Kaunan.

LIETUVOS NAUJAS KABINETAS APLANKĖ PREZIDENTĄ.

VASINGTONAS, II. 9 d. (Elta). Vasario 6 d. Lietuvos Ministerių Kabinetas in corpore (išvien) padarė vizitą (apsilankymą) Lietuvos Prezidentui. Vasario 8 d. naujas kabinetas skaitė Steigiamame Seime deklaraciją.

BEDARBIŲ DEMONSTRACIJA NEW YORKE.

NEW YORK, N. Y., vas. 13 d. Čia buvo rengiama didelė bedarbių demonstracija, bet paskirtoje vietoje prie 25 South st. susirinko tik apie 500, kurie ramiai išklaušė prakalbų.

CHICAGOS ŠULERYSTĖS IŠEJO Į VIRSŲ.

Chicagoje išėjo į virsų trys šulerystės, kuriose atėiviai (tarpe jų ir lietuviai) praužė apie \$6,500,000. Pereitą subatą suareštavo

Raymondą J. Bischoffą, kurs yra įmęs \$1,500,000 žmonių pinigų, kurių pas jį rasta tik ar tukstantis.

Pereito panedėlio vakare areštavo Leslie Harrington'ą vedėją reikalų kompanijos "American Novaculite Co." ir tris užveizdas "Western Land Operators' Co." Tose kompanijose yra žuvę žmonių pinigų, kiek iki šiol žinia pusseptinto miliono dolerių.

Zuvo daug čia ir lietuvių pinigų. Neklausė laikraščiu persergėjimų (persergėjimai) buvo duoti ir per "Sandarą", guodų žmonės kišo savo pinigų, pasivėšė ant didelių palukų, koliki jokia teisinga kompanija negali ištesėti mokėt. Pirmiems, kad patraukti kitus, išmokėdavo didelius nuosimčius iš pinigų, paimitų nuo vėlesnių žioplų, bet galų gale viskas turi trukti, ir žmonės, apimti godumo turėti milžiniškus pelnus, prakiša savo paskutinius sutaupintus skatikus.

Ir stebėtina, kad žmonės neklauso nė persergėjimų, nė patys nedasiproti, kad čia eina apgavystė — kaip tik kas jiems pasiūlo negalimai didelius uždarbius, taip ir kiša savo pinigų. Nepirmas toksai apgavimas.

KUNIGAS KALTINAMAS UZMUSIME PUSBROLIO.

MONTREAL, vas. 14 d. Čia suareštavo Rev. Adelard Delorme, katalikų kunigą, už užmušimą jo pusbrolio, studento Raoul Delorme. Negyvas studentas buvo rastas sausio 6 d. su 6 kulkomis, suvartomis į galvą. Pasirodė, kad kunigas apdraudė studento gyvybę ant \$25,000 ir prikabinio studentą palaikys užrašyti ant kunigo. Studento galvoje kulkos tokio pačio didumo, kaip kunigo revolverio, ir kunigo automobilias sėdynės buvo mazgotos miltu, turbūt besistengiant nuprausti kraujo dėmes. Plunksnos rastos automobilyje buvo tokios pačios, kaip ir ant uždangalo, kuriuo nužudytas studentas buvo pridengtas.

NEWARK, N. J. Apvaikščiojimas.

Vietos lietuviai rengiasi prie apvaikščiojimo Lietuvos Nepriklausomybės šventės vasario 16 d. Tam tikslui laikyta keletas susirinkimų bendrai sandariečių ir katalikų blok. Vasario 6 d. susirinkime apkalbėta apvaikščiojimo budas bei tvarka. Nutarta apvaikščioti vien vakare su prakalbomis ir programų pritaikintu tam tikslui. Nutarta pargabenti iš atstovybės 300 vėliukų ir 1,000 ženklelių. Pil. V. Ambrozevičia įneša, kad reikia užpirti šventas mišias, ir kurie nedirba susirinkti į bažnyčią pasimeist už dušias žuvusių kareivių — įnešimas priimtas. Pil. Ambrozevičius ir žemaitis sutiko susitart su vietos kunigu pamaldų reikal. Svarstyta aukso ir sidabro Fondas, bet atidėta ant toliaus.

Ten Buves.

LIETUVOS ŽINIOS.

TELŠIAI. Sausio 18 d. "Kanklių" d-jos skaitykloj padarytas žemaičių Teatro statymo Telšiuose Fondo Komiteto posėdis. Iš pranešimo paaiškėjo, kad praeitais metais buta išlaidų 9.649 auks., o įplaukų iki sausio 18 d. 42,617 auks. 60 sk. Be to, dar esą surinkta neprišlystų apie 10 tukst. auks. ir pasižadėjusių įmokėti apie 3 tukst. auks.

Išlaidos padarytos pagaminimui aukų rinkimų lapų, kvitų, knygelių ir kit. Daug aukų rinkimo lapų pasiūta Amerikos lietuviams. Tikimasi iš jų tikros paramos, nemažo kapitalo.

Norėta išleisti tam tikrus žemaičių Teatro statymo Telšiuose pašto ženklus. Bet tokius pat ženklus leidžianti ir Meno Kurėjų d-ja Kaune. Susisiekimo Ministerija leidusi išleisti Meno Kurėjų d-jai pašto ženklus, tačiau iš jų pelno 250,000 auks. t. sią skirta žemaičių Teatro statymui.

Dabar sumanyta išleisti tam tikri ženklai su žemaičių gerbu meška ir raidėm Ž. T., prie rubų segami.

I bendrą Teatro Statymo darbą kviečiami ir žydai, kurie rinkutų aukų Lietuvoj žydų tarpe Lietuvoj ir kitose valstybėse.

Jau manoma ir apie Teatro vietą. Prašoma Telšių miesto Tarybos, kad ji aukotų aikštę. Norima, kad būtų erdvi vieta, kame šalia teatro būtų ir sodnas.

Aukavusiems pasižymėt paruoštos tam tikros knygos. Jau pasižymėjė apie 30 asmenų, kurie aukavo po 1,000 ir daugiau auksinų. Pažymėtini šioj knygoj parašai: "Atsiminęs Šventąją žemaitiją 28-VIII-21. A. Smetona" ir "Lai dara gyvybei aukštint visi mūsų žygiai! T 9-6-1921. Vidunas."

NAUMIESTIS. Tauragės apskr. Apie Naujamiesčių buvo pasirodžiusios ligos: gripa, kiaulaligė (svinka), kuria sirgo vaikai; ypač daug sirgo mokinių. Paskutinija susirgo vietos mokytoja ir jau apie 6-7 savaites, kai mokykla uždaryta. Mirimų daug nebuvo. —Per Naujamiesčio mūšinę paskutinėmis dienomis labai daug bulvių išvežama į Prusus, net po kelis šimtus vežimų po tukstančius centnerių.

Bulvių kaina pakilo iki 55 auks. purui (24 gorčiai).

—Naujamiesčių įsikurė Lietuvos Ukio Banko įgaliotinis, kuris išmoka parsiusčius iš Amerikos pinigus.

TAURAGĖ. Metinius mokytojų kursų lanko 34 klausytojai, kurių 21 iš Mažiosios Lietuvos.

—Vasario 16 d. šventei kviečiamas iš Tiltės Vydu-nas su savo chor. ("Lietuva.")

Naujoj Anglijoj Kyla Streikai

NUŠOVĖ SUOMIJOS MINISTERI.

Popiežius Pijus XI Iškilmingai Apvainikuotas SUAREŠTAVO KUNIGĄ ŽMOGŽUDYSTEJE.

Genoa suvažiavimas atidėtas BEDARBIŲ DEMONSTRACIJA.

NAUJOSIOS ANGLIJOS STREIKAI.

Naujojoj Anglijoj kyla dideli streikai audinyčiose, kad dirbtuvės pareiške, jog numuš darbininkams mokestį. Streikai prasidėjo tris savaitės atgal Pautuxed Valley, R. I., kad ten darbininkams numušė 20% mokes ties. Iš ten streikai praplietė po visą Naująją Angliją.

Manchester, N. H., kur yra didžiausia sviete medvilnės dirbtuvė, iš 16,000 darbininkų tik 500 skebauja, visi kiti sustreikavo nuo vasario 13 d., kad darbdaviai norėjo numušti darbininkams 20% mokes ties ir pailginti darbo valandas nuo 48 iki 54 valandų į savaitę.

Attleboro, neva tai užlaikyti tvarką, policijos perdėtinis Gingras su visa policija stovėjo prie valstijos rubežiaus, dieną ir naktį, laukdamas maisto. Streikieriai nėjo per valstijos rubežių, tik ištolo šaukė einantiems dirbti streiklaužiams.

Lowell'j sustreikavo tik dviejų dirbtuvių darbininkai: Bay State Cotton Corp. ir Hamilton Mfg. Co., nes tik tu dirbtuvių norėta numušti mokes ties. Kitos dirbtuvės nesikesino numušimu, tad ir darbininkai nestreikavo.

Salmon Falls, N. H., dirbtuvės atšaukė numušimą mokes ties, tad ir darbininkai atšaukė streiką.

Nashua, N. H., dirbtuvėje Nashua Mfg. Co. neišėjo apie 90 nuosimintis darbininkų dirbti, tad dirbtuvės uždarė duris. Abi pusės sako si laikysis iki paskutinos. Čia dirba apie 4,000 darbininkų.

Concord, N. H., sustreikuota vas. 13 d., ir adl. gen. C. W. Howard rengiasi šieptinti betvarkes su kareiviais. Sako, jei reikės kareivių, tai vietos kareiviai bus išsiųsti kitur, j čia gibusią pašaukti kiti kareiviai.

Dover, N. H., miesto majoras stengėsi sutaikyti susiginėjusias puses, bet jam nepasisėkė: darbininkai sustreikavo. Dirbtuvė turėjo atdaras duris, bet iš 1,200 darbininkų tik apie dešimtį šebų radosi.

Providence, R. I., vas. 13 d. sustreikavo da dvi dirbtuvės, taip kad iki šiai dienai R. I. streikuoja 27 dirbtuvės. Penkios dirbtuvės šiaip taip dirba. Išviso čia streikuoja apie 25,000 darbininkų.

Somersworth, N. H., iš 1,500 darbininkų Great Falls Mfg. Co. atėjo į darbą mažiau kaip 10.

Šios visos dirbtuvės su streikavo pereitą panedėli. Yra sustreikavusių ir nuo nuo pirmiau. Streikai smarkiai plečiasi ir, matyt, neužilgo apims visą Naująją Angliją.

POPIEŽIUS PIUS XI APVAINIKUOTAS.

ROMA, vas. 12 d. Šv. Petro bazilikoje iškilmingai karunavojsi naujais popiežius Pius XI. Apie 60,000 žmonių buvo įleisti į bažnyčią, kur ėjo didelės iškilmės. Karuną popiežiui ant galvos uždėjo kardinas Sega. Iš Vatikano į baziliką parodą vedė Mgr. Carlo Respighi, ceremonijų mistras, toliaus sekė kolegijų perdėtiniai, palydimi dviejų šveicarų; sekantis ėjo popiežiaus nuodėmklausis su tam tikru abitu; pakliau sekė tam tikri tarnai, vadinami "Bussolanti," su raudonomis liverijomis; kunigas su purpurine kopa, šveicaru lydimas, nešė tiarą (popiežiaus karuną) ant šilkinės paduskos; paskini tiarą sekė Vatikano brangakmenų prižiūrėtojas. Po apvainikavimo popiežius pasirodė už Vatikano sienų ir palaimino apie 200,000 minia, nesulitpusią į baziliką. Tai jau antru sykiu popiežius pasirodė už Vatikano sienų, ko kiti popiežiai nedarė nuo 1870 m., t. y. nuo susivykimo su svietiskąja valdžia (su Kvirinahu).

GENOA SUSIVAŽIAVIMAS ATIDĖTAS.

Nors oficialiai da nepaskelbta, bet Genoa ekonominė konferencija atidėta iki balandžio mėnesio. Didžiausias trukdymas konferencijai daro Prancuzija.

Prancuzija, tiesa, priėmė Anglijos sumanymą, kad Anglijos ir Prancuzijos ekspertai apkalbėtų tos konferencijos plenus, bet ji užsispyrė, kad tuose aukalbejimuose dalyvautų ir Lenkija.

SUOMIJOS MINISTERIS NUŠAUTAS.

HELSINGFORS, vas. 14 d. M. Ritavnori, finų vidaus reikalų ministeris, belipdamas iš automobilias tapo pašautas trimis revolverio šuviais ir numirė bevežiamas į ligonbutį. Žmogžudys Ernst Tanderfelt suimtas ir atrastas, kad yra pamišusio proto.

A.L.T.S. REIKALAI

NAUJI NARIAI ĮSTOJO Į
A. L. T. SANDARĄ.
Prie 10 kp., New Haven, Conn.:

- Kazys Blazaitis,
- Motiejus Kvaraciejus.
- Prie 36 kp., Pittsburgh, Pa.:
- Stasys Blauzdis,
- Antanas Bernotas,
- Petras Gurlauskas,
- Antanas Kisielius,
- Antanas Krasauskas,
- Zigmas Kriauciūnas,
- Petronė Laukaitienė,
- Monika Mickevičienė,
- Jonas W. Packevičius.
- Prie 40 kp., West Lynn, Mass.:
- Lionginas Borysas.
- Aleksandra Mazaliauskas.
- Prie 65 kp., Scranton, Pa.:
- Miss Mary Medelis,
- Miss Julia Stotin.

DAUGIAU PRIE VEIKIMO!

Atsižvelgiant į šiandieninį momentą, ir į Lietuvos politiską padėtį, aiškiai matome, kad šiandien sulaukėme tokią valandą, kurioje kiekvienas lietuvis turi dėtis prie Sandaros, jei tik kuris nori kad Lietuvoje būtų vietos laisvai protaujantiems žmonėms.

Tik, ant nelaimės, kai-kuriose kolonijose kuopų valdybos yra aptingusios. Kur valdybos veiktos, ten kuopos bujoja ir turi narių ne desietkais, bet šimtais; kur kiek silpniau yra veikiamas, ten pavieniais nariais stoji į Sandarą. Tad gerb. kuopų viršininkai, pasistengkite šaukti kuopų susirinkimus kas mėnesį gerai išgarsinus, kad susirinkimai būtų žinomi, ir kad vieton pavienių narių sustiprinti kuopas. Tad į darbą visos kuopų valdybos! Pradėdami Politinio Izdo vaju, pradėkite ir narių vaju.

K. J. Paulauskas,
Sandaros sekr.

SANDARIEČIAMS.

Kai-kurie Sandariečiai prišuntė pinigų užsisakydami už "Lietuvos Ukina" kalendorius. Kalendorius, kiek turėjome, jau išbaigėme ir gavome žinią, kad "L. U." Redakcija mums pasiuntė ir už dienos-kitos gausime ir visiems prumeratoriams pasiūsimė. Malonėsite palaukti dieną-kitą. Taipgi Sandarą galima gauti "Lietuvos Ukinką" pavieniais numeriais po 5c., galite prisijusti pašto ženkleliais.
Sandaros Adm.

VIENOMS MOTERIMS IR MERGINOMS.

Per ilgą jau laiką aš tėminau atydziai visus pažangiuosius laikraščius, ypač "Sandarą", kad sugavus mažiausią žinutę apie sandarietes: ką jos nuveikusios, kaip atsižymėjusios, ir kiek įdomiausia politika. Bet viskas veltui. Radau užtekinai apie vyrus, kurie visur be baimės lenda. Apie moteris-merginas — nieko. Kodėl-gi taip? Nejaugi mes neturim gražiosios lyties narių? Ar jos užmigusios? Tas negali būti! Gal jos gėdinas paskelbti ar pasirodyti pasauliui, ką jos gali atlikt?

Aš žinau, kad mus yra toksai burelis, kuris nors ir nesulygina su vyrų skaičiumi, bet visgi užtekinai didelis, kad būtų galima drąsiai pasirodyti žmonių akyse. Per pereitą keletą savaitių prisirašė kelios naujos narės prie įvairių kuopų. Priėmė jas į savo būrį, ir jos tuoj, įsimaišiusios į mus tarpą, pranyko. Jei nebūtų skelbiama naujų narių vardai Sandaroj, mes nežinotume, kad jos sandarietės. Beveik kiekviena kuopa turi nors vieną merginą ar moterį savo valdyboj. Jų vardai skelbiami po rinkimų. Perskaitom tuos vardus ir džiaugiamės, kad

musų lietuvaiteš užima tokias svarbias vietas. Tikimės, laukiame ką nuo jų išgirsti. Sakom, ligi šiolei mažai ką girdėjom iš jų, gal šios naujosios bus veiklios, atsižymės kuomi. Bet ne ilgam tas musų džiaugsmas. Laukiame, laukiame, ir musų viltis pradeda skęsti desperacijos gėlėse. Perskaite kokį-kitą pranešimą apie jas, viltis šlapiais sparnais pakyla ir vėl po kiek laiko įsmunka į tą juodą bedugnę.

Dievaičiai! Kas-gi atsitiko? Senai, senai, kuomet žmonės "nebuvo civilizuoti," moteris buvo už nieką laikoma. Ji neturėjo jokio dalyvumo viešame gyvenime. Bet, nepaisant to, mes versdami istorijos lapus, atrasim ten įrašyta daug moterų vardų, kurios nebijojo peržengti tradicijų ir pasiaukojoti tautos labui. Jei versim dabartinių laikų istorijos lapus, mus "civilizuoto" amžiaus, ką rasim apie mus lietuvaiteš? Kas-žin, ar būtų galima išrinkti jų vardus ir suskaičiuoti juos ant vienos rankos pirštų? Kelios yra čia lietuvaiteš, kurios turi užtekinai drąsos, kurios stoji kartu su vyrais ginti savo idealą?

Ir mes turim lygias tiesas! Merginos, moterys, ar mums ne gėda? Mes psiekėm tą, ko mes senai troškome — būti lygios su vyrais. Ką mes nesakėm, kokius mes prižadus nedarėm, kol tą pasigavom! Pačios save apvylėm. Prisižadėjom stot petys į petį su vyrais pagerinime žmonių buvio, šokt į politikos sukurį ir ištiesusios rankas ištraukti tas nelaimingasias, kurios stveriasi už šiaudų, įmestų per juodaskvernius "geradėjus". Ir taip greit mes tą užmiršom!

Mes sakom, kad Lietuvoj žmonės yra "tamsesni, nei taip apsišvietę, nei tiek Amerikiečiai; jie nieko nesupranta ir laiko moteris už kokią mašiną, kuri priuosi maistą, ir prižiūri jų materialiskus reikalavimus." Taip — bet jei pažvelgsim į juos ir į save, kur atrasim tiesą? Lietuvių moteris emė dalyvumą tvirime valstijos nuo pat pradžių; pirmas Steigiamojo Seimo pirmininkas buvo moteris, raštininkas Steig. Seimo taipgi buvo moteris. Kuo mes galime pasigirti, Amerikietės? Niekuo!

Taipgi, brangios sesutės, apsižiūrėkim, pradėkim darbuotis Tėvynės ir žmonijos labui; stokim į kovotojų eiles, nepasiduokim vyrams veikime, bet stengkimės juos pralenkt. Sujudinkim savo kuopas, prirašykite daugiau sesučių sandariečių, ir pradėkit gilintis dienos klausimuose. Sekit laikraščius, rašykite šį-tą, ir už visai trumpo laiko pamatysit, kad tas jus trisus nenuėjo niekais. Iš mažų sėklų užauga dideli vaisiai. Auksutė.

PITTSBURGH, PA. A. L. T. Sandaros Kuopų Suvažiavimas.

Bus nedėlioj, kovo 19 d., nuo 2-ros val. po pietų, L. M. D. name, 142 O. st. Pittsburgh, Pa. Taipgi, gerbiamos kuopos, malonėkite prisijust atstovus nu savo kuopų. Pagal suvažiavimą Sandaros Kuopų Spalių 30-tą d., 1921 m. liko nustatytos taisyklės, kad nuo 20 narių rinkti vienas delegatas (kuopos, turinčios mažiau 20, gali po vieną prisijusti) — taipgi visos pasistengkite prisijust delegatus pasitarimui, kaip pasekmingiau veikus. Jus matot gana svarbių pranešimų iš Centro — taipgi prie darbo, broliai! Ką pavieniai negalime nuveikti, visos kuopos suėjusios į daiktą tikrai pergalesime ir nuveiksime, tik reikia vienybės

ir gerų norų, o viskas bus galima atsiekti.
A. L. T. S. Apskričio vardu:
Pirm. Edward Paurazas,
Sekt. Juozas Virbickas.

Iš A.L.T.S. Kp. Veikimo.

BALTIMORE, MD.

Susirinkimas ir Paraginimas.
Sausio 27 d. turėjo įvykti A. L. T. S. 5-tos kuopos susirinkimas. Bet dėl didelio sniego, kuris siautė tą vakarą, susirinkimas ne įvyko.

Todėlei valdyba, kuri buvo susirinkus, nutarė šaukti ant vasario 24-tos Extra Susirinkimą dėl labai svarbių reikalų, kurie yra žinotina tik sandariečiams. Taipgi nutarta, kad vietoj šaukti per atvirutes, būtų šaukiama viešai per organą, kurį visi sandariečiai gauna.

Taipgi, gerbiami sandariečiai ir gerb. sandarietės, malonėkite ne atbutinai visi susirinkti į šį susirinkimą, kuris įvyks vasario 24-tą d., 7:30 v. vakare, lietuvių svetainėj, 851-853 Hollins st., ant antrų lubų. Ateikite visi ir užsimokėkite savo užvilktas mokestis. Taipgi nepamirškite ir naujų narių atsivesti, nes laikas ir labai jau yra laikas mums pabusti iš savo letarginio miego, kuris slėgė mus per ištiesus peireitus metus, ir imtis už darbo — auginti savo garbingą organizaciją Amerikos Lietuvių Tautinę Sandarą, ir stiprinti kovotojų eiles už Laisvę ir demokratiją.

Tik pažvelgkime mes į savo mirtinus priešus klerikalus, kaip jie su didžiausiu pasišventimu visi dirba sustiprinimui savo reakcioninės politikos, kaip čia Amerikoje, taip ir Lietuvoje. Ta juodoji šmėkla ant tiek jau yra įsidrąsinus, kad iš surinktų naujų žmonių aukų žada progresyviems Lietuvoje net kartuves statyti.

Atsiminkim, gerbiamieji, kad kad jeigu tik mes nebūdėsim, neveiksime, kad klerikalas nedalėdus budavoti mums kartuves, jie jas pabudavos. O pabudavoje tuo pradės sau negeistinus su pagalba kartuvų siuntinėti į dangaus karalystę, patys pasilikdami ant žemės (mat jie patys nenori daugaus, o tik kietais siulo). Klerikalams nerūpi nei Lietuvos, nei Lietuvos darbo žmonių likimas, jie Lietuvos darbu truko visą progresyvių darbą, kurie stengiasi apginti, kaip Lietuvos, taip ir Lietuvos darbo žmonių reikalus. Jie tik gina savo — kunigų ir ponų — reikalus ir išskėstomis rankomis laukia, kad įkurtų kunigams dangų ant žemės. Na, o jų iššmugeliauti keikunai į Ameriką renktą nuo darbo žmonių aukas neva tai apšvietai — katalikiškam universitetui, tikėnėbėje tai tos aukos eina sustiprinimui ir palaikymui klerikalų reakcioninės politikos, o dalis gal ir kartuvių statymui.

Iš antros pusės nedaug ką mažesnis pavojus mums grėsia ir nuo raudonųjų. Tie gaivalai taipgi dirba išsiujuose, kad Lietuvą atidavus greičiau į Rusijos bolševikų mirtinus nogus. Tik pažvelgkime, kaip jie pradėjo smarkiai veikti (mat dabar varde Rusijos baduolių sekasi rinkti aukas savo propagandai) ir savo įjegas stiprinti, nes jie dabar savo veikimu pas mus užima veik pirmą vietą.

Tie gaivalai jau ant tiek yra įsidrąsinę, kad tautiškų draugijų įkurtą ir palaikomą Tautišką Knygną, jau baigia paversti į purviną politikierių kambarį, užteršdami visokiais nešvariais lapeliais.

Taipgi, kad tas visas taip smarkiai įsisiubavusias, juodas ir raudonas bangas sulaukus, mums reikia išbusti ir imtis gyvesnio veikimo. Mums reikia

lankytis į visus susirinkimus, kur tik mes priklausome, o ypač į A. L. T. S. Taipgi aš, varde A. L. T. S. 5-tos kuopos, ir da syki meldžiu gerai įsitęmyti vasario 24-tą dieną ir atsilankyti į kuopos susirinkimą, kur bus labai daug svarbių reikalų link galutinio nusistatymo visam veikimui.

A. L. T. S. 5-tos kuopos
Pirmininkas ir korespondentas
Petras Jaras.

PITTSBURGH, PA. Sandaros 36-tos kuopos Organizatoriai veikia.

Gruodžio mėnesį lenktynes laimėjo J. Šermukšnis, nes prirašė 7 naujus narius, kad J. Virbickas 5, o J. Kuzinas 2. Sausio mėnesį laimėjo Virbickas, nes prirašė 7, o antru du po 2 nauju. Pirmininkas E. Paurazas, matydamas, kad organizatoriai dirba, ir jis pora naujų prirašė; per prakalbas 7 prisirašė — viso sausio mėnesį 20 naujų prisirašė. Vasario mėnesį turbut laimės Jonas Kuzinas, nes pradžia turi gerą.

Pittsburgiečiai murą tveria stiprių, kad ne klerikalai, ne bolševikai nevalios įlaužti. Lietuva turės būti Nepriklausoma Respublika — pilnoje to žodžio prasmeje, nes skaiili gai dėdamiesi prie Sandaros pagalbėsim mus broliams, Lietuvos Valtiečių Sąjungai ir Soc. liaudininkams kovot už tikrą Demokratiją ir kunigėlius suvarysim į bažnyčią Dievą garbint, o ne šmugelį varyti.

Broliai, visi prie darbo! Kol mes patys nesuprasim ir ponevalia kunigėlius ne suvarysim į bažnyčią Dievą garbint, tol jie žmones prigaudinėš ih sakys, kad kunigų darbas ne bažnyčioj, tik ministerioj ir Valsčiuje už viršaitį arba ir už milicinką. Taipgi visi, kurių mėnesinės užsivilkusios, nelaukit, užsimokėkit. Dėdamiesi prie Sandaros turėjot tikslą, kad paremsit, tai ir neišnaudokit, nes neužsimokant Sandara eina uždyką, tai tik skriausit, o ne prisidėsit prie pagerinimo.
Vienas iš Organizatorių.

PITTSBURGH, PA. Sandariečių domei.

Sandaros 36-ta kuopa rengia "Jukerį" ir "Sikstiką" ant Pandedžio vakaro, vasario 27 d., Lietuvių Piliečių Name, 2226 Jane St., S. S. Minėta D-ja duoda svetainę uždyką. Taipgi visų Sandariečių yra pareiga atsilankyti į savo kuopos parengimus — vieni kaziruot ir laimėti gerą laimikį — kiti pasižiūrēt ir susipažint, nes mus visų privalumas į savo parengimus lankytis. Taip pat kurie nebūvo mitinge vasario 5-tą, o norėtų ką aukuot jukeriui, kaip Sandariečiai ar Sandarietės, tai lai atvyksta ar pas Juozą Vencių, 2318 Jane St. S.S. arba pas Juozą Virbicką, 149 Moultrie St. Soho (tik, žinoma, ne po vasario 27-tos). Taip pat gali atvažiuoti ir iš aplinkinių kuopų, kaip Sandariečiai, taip ir pašalininiai, kurie negli linksmai laiką praleisti, nes tuo užstos gavėnia, ir jokių parengimų nebus.
Juozas Virbickas.

WORCESTER, MASS. 16 kuopos susirinkimas.

Pereitame mėnesiniam susirinkime 16 kuopos nariai entuziastiškai nutarė budus, kuriais būtų galima padidint kuopos išdą ir narių skaičių. Trumpoj atelytyj bus rengiama šeimyniška vakarienė, idant davus nariams, naujiems, ir seniems, geresnę progą pasižint, ir kad geriaus supažindinus pašalininius su Sandara ir jos principais. Apart šio surengimo, dramatiškas skyrrius ruošias prie teatro, kurį mano trumpam laike perstatyt. Tokiu budu, matoma, 16 kuopa turi užtekinai veikimo tuam

laikui. Ši kuopa yra viena iš veikliausių, ir retai girdēt, kad jos nariai sėdētų sudėję rankas. Taipgi ji turi kuo pasižidžiuot, nes joje yra trys centralės valdybos nariai ir uoliausi veikėjai iš pažangiujų žmonių. Linkėtina jai ir toliaus varyti tą puikų darbą, kurį turi užsibrėžus.
Rep.

TAMAQUA, PA. Susirinkimas.

A. L. T. Sandaros 47 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks vasario 20 d., 7-tą valandą vakare, p. Bello Svetainėje. Taipgi visi nariai malonėkite susirinkti, nes daug svarbių reikalų yra. Taip pat daugelio narių yra užvilktos mokestys, tai malonėkite ateiti ir užsimokėti. Ir savo draugus ativeskite prisirašyti prie Sandaros.

Stokime visi į darbą, ir daug nuveiksime savo organizacijai ir pagelbėsim Lietuvoje musų draugams.

Ant. Apanaitis.

T.M.D. Reikalai.

C. BROOKLYN, N. Y.

Nors musų kolonijoje T.M.D. 44 kuopa gyvuoja nuo gruodžio mėn., 1915 m., ir per kelis metus po susiorganizavimo pusėtinai gerai gyvavo, bet pastaraisiais dviems metams Centrai nustoje knygas išleidinėti ir musų kuopa veik visai pakriko, tik ačiu nors dviems nariams, kurie nenustojė vilties kuopos palaikymui ir vėliaus Centrai pradėjus dirbti vėl atgaivinimui dar šiaip-taip palaikė, nors mažą skaičių. Tiesa, ir dabar, knygas gavus jau net trejas, bet matomai pakrikusius narius nelengva atgal patraukti.

Gavus dabar naujas knygas, "Kitas Karas," ir pagal Centro patarimą surengti prakalbas ir per prakalbas nariams knygas išdalinti, ką kuopa ir padarė. Sargio 19 d. š. m. surengė prakalbas, kur kalbėjo "Tėvynės" red., gerb. S. E. Vitaitis. Kaslink prakalbų tai galima sakyti nebuvo pasekmingos, nes žmonių visai mažai atsilankė, ir naujų narių nei vienas neprisirašė, tik du seni užsimokėjo, vienas už 1921-22 metus, o kitas, už 1920-21 metus.

Prakalbose žmonių neatsilankymo priežastis galima rasti keleriopas; tai prastas oras, tai vidurį nedėlios vakaras, kuris paprastai nėra parankus, nes žmonės daugiau myli subatvakariais bile kur eiti, o taip jau tai "nėra laiko, nes reik išsimiegoti". Bet svarbiausia tai bus tas, kad mes, tautininkai, veik visai nieko neveikiame, per tai ir žmonėse pritarimo mažai turim. Dar iš apgarsinimo mato, kad prakalbas rengia kokia tai "Tėvynės Mylėtojų Draugija," tai kitam visai ir nežinoma kas do organizacija, per tai ir atydoj mažai krepiama. Na tiek tu, kurie neina ne ką padarysi, juk iš namų neišvarysi, bet kurie atsilankė, tai tie buvo užgandinti, kalbant iš kalbėtojo pusės, nes gerb. Vitaitis, kaip ir visada, kalbėdamas stengėsi publiką užgandinti taip ir dabar, gana gerai nupiešė T.M.D. tikslą taip ir apie dabartinius Lietuvos reikalus.

Po prakalbų kuopelė ir susirinkimėlį atlaikė, kur buvo nariams išdalinamos knygos, ir buvusieji užsimokėjo savo duokles (pinigus prisijusim neužilgo, dar išskolektavę iš tų, kurie nebuvo ant susirinkimo).

Taipgi ir Valdyba buvo perrenkama: Pirm. ir Knygium rinkta Pr. M. Andrius, sekr. — J. Laučiškis, išd. — A. Benderis. Dabar visais kuopos reikalais reikia kreiptis sekr. vardu J. Laučiškis, 53 Hudson ave., Brooklyn, N. Y. Arba pirm. knygiaus tuo pačiu antrašu. Su-

sirinkime perskaičius Centro išdininko atskaitą, nariams likos neišku kaslink J. Ramanausko tų \$700, gal gerb. red. teiksis tą paaiškinti?

Taipgi kuopos valdyba nusprendė daugiau pasidarbuoti kaip kalbinti senus narius prie grįžimo į T. M. D., taip ir naujų prirašyme, ir ateityje vėl pasistatyt T. M. D. 44 kuopa, ant tvirtų kojų, kaip ir pirmiaus buvo.

Pr. M. Andrius.

DAILĖS MYLETOJAI.

Kuris laikas jau praslinko, kaip tapo suorganizuota Amerikos Lietuvių Dailės Draugijų Sąjunga. Tikslas, kad sujungus visas dailės draugijas ir tuomi pakelt dailę tarp Amerikos lietuvių. Praslinko keliatas mėnesių, bet dailės draugijos mažai juda. Vis dar, rodosi, ko nors laukia.

Šiandien truksta scenai veikalių, chorams gaidų ir nėra kam jų išleigt. Ve, čia ir turi sau už pareigą viršminėta sąjunga tą trukumą prašalint. To viso vienas negali padaryt, tam darbu reikia spėkų. Bet dailės mylėtojai ne visi tą permato. Tik moka pasiskųst, kad nėra veikalių, niekas neišleidžia, lietuviai miega ir tt.

Taip, dailės mylėtojai, ir nelaukite, kad kas pagamintų ir paduotų. Reikia visiems dailės mylėtojams susijungti. Neužtenka sutvert ant vietos dailės draugiją, bet reikia tas draugijas sujunkt į vieną stiprią sąjungą, o tada galima bus daug ką nuveikt ir kaip minėjau, trukumų musų dailę prašalint.

Minėtos sąjungos tikslu yra kelt lietuvių dailę ir tik dailės reikalais rupintis. Rodos, tikslas yra gana geras ir jau kiek buvo rašyta, bet kai-kurios dailės draugijos turi, turbut, tam tikrą užsispyrimą, ožj.

Laikinos valdybos posėdyje nutarta sušaukt dailės draugijų suvažiavimą. Suvažiavimas įvyks Vasario 19 d. š. m. 10 v. iš ryto, 83 Green st., Worcester, Mass.

Nuturėdamas visų dailės draugijų antrašų, negalėsiu užkviesti laiškais. Tad šiuomi kviečiu, jeigu kurios negautumet laišku užkvietimo, dailės draugijas ir pavienius dailininkus, į suvažiavimą. Draugijų, negalincijų atsiųst atstovų, būtų labai malonu gaut patarimai, nurodymai ir sutikimai prisidēt. Taipgi pavieniai dailininkai kviečiami atvažiuot ir prisidēt su savo nuomone.

Suvažiavimo klausimai: Sutvarkyt mokestį, kad būtų patogi draugijos, pavieniams ir Sąjungai, kaip pasekmingiau sujungt draugijas ir tt. Rinkimas pastovios valdybos, nes dabartinė buvo tik laikina. Taipgi kaip sukelt tam tikrą kapitalą, kad būtų galima trumpoj ateityj išleist keliatą veikalių ir pateikt priklausantiems draugijoms.

Manau, kad dailės draugijos susipras ir rengsis prie suvažiavimo su entuziazmu. Dar suvažiavimas turės aptart, kokį laikraštį paimt už organą, kad būtų galima liuosai gvildent dailės reikalus.

Daug ką nerašysiu, nes kuris supranta lietuvių sceniškų veikalių trukumą, tas gerai žino, kaip yra reikalinga Sąjunga.

Tad, dailės draugijos ir pavieniai dailininkai, rengkitės prie suvažiavimo, su naudingais įnešimais, patarimais, o ne su išmėtinėjimais, kad tas negerai, tas taip turi būt, bet pristot ir kartu dirbt nenori. Kviečiu visus dailės draugijas ir dailininkus į viršminėtą suvažiavimą. Informacijų dėlei kreipkitės žemiau paduotu adresu:

A. J. Gotautas, A.L.D.D.S. sekr., 15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Prabengtis

Lietuvių Tautos Senovėje.

DR. J. ŠLIUPAS.

(Tąsa).

Lydai buvo darbštūs žmonės, užsiiminėjo smulkia prekyba; jie esą išradę visokias lošas, kaip kubai, apvaliniai kaulukai, skritynis arba pilka. Anot Diodoro, Lydai buvo valdymieriai Tarpžeminės jūrės 1182-1090 m.

Dynastija ATYADŲ Lydijoje priguli į mythų gadyne; ji viešpatavusi pirm 1229 m. Minimi yra karaliai Manės, Kotys, Atys, Mėlas, Mokšas, ir Kamblys.

Dynastija HERAKLYDŲ (1229-724) m. bene buvo Pelasgiška. Minimi yra karaliai Alkiamas, Myrzas, Kandaulis ir kiti.

Dynastija MERADŲ (724-554 m.) iškelia Lydus viršun. Gygis (Gugis) Delphų dievnamiu davė daugybę dovanų iš sidabro ir 6 auksines bones (kratėrės), sveriančias 300 talentų! Visa Trojoda pateko po Gygio valdžia. Jis turėjo prietikius su Aušurais ir Aigyptu, bet krito kovoje su Kimmeriais 686 m., kurie nuniokojo šalį. Gygio lobiai ir turtai įėjo į priežodį. Dalį bent savo lobius Gygis paveldėjo nuo Hēraklydų karalių, kurie be abejonės plaudino smiltis Paktoliaus ir apdirbinėjo kasyklas Tmolio per daugelį gentkarčių. — Ardys (686-637 m.) užgulo Graikus pajūryje, bet vėl įsigriovė Kimmeriai baisiai nuengė šalį, tik Kilakijoje Lygdamis juos apgalėjo. Ir Sadyattės (637-625 m.) kariavo prieš pajūrinius Graikus, bet karių neužbaigė. — Alyattės (625-568) smarkiai kariavo taip-gi su Graikais ir paėmė Smyrną. Jis savo turtus sėmė iš kasyklų buvusių tarp Atarnio pylios ir Pergamo. Talkoje su Kilakijos Syenneziu, Alyattės vedė ilgą karę prieš galybę Mėdų ir Babylonėnų, kuri pasibaigė, kada įvyko saulės užtemimas. Aryēnis, duktė Alyatto, ištekėjo už Astyagio, Mėdų monarcho. Vėliau Alyattės statė savo kapą, didelį pylėkalnį, artimais Gygajos ežero, netoli nuo stapilės. — Kroizas privertė Graikus Azijos pastoti duoklininkais, ir 567-562 m. po savo valdžia paveikė visas gentes, gyvenančias į vakarus nuo Halio upės. Jis susikrovė didelius turtus, ir priežodin įėjo "turtingas kaip Kroizas." Tie lobiai Kroizui tur-but ējo iš dalies nuo aukso plovynių Paktoliaus ar Piktuliaus, nuo Tmolio kalno tekančio ir iš kasyklų susidėjus kalnyuose, dalį jų nešė duoklės nuo pavergtų genčių, kita dalis įgyta tapo konfiskuojant turtą politiško priešgynos, bet rasi bus daugiausiai paveldės nuo savo tėvo, kurs mokėjo tvarkyti šalies įėjimus. Nestebėtina, kad Kroizas galėjo tuo dosnus: Apolonui Tėbuose dovanojo aukso trikojį, Ephezui — aukso karves ir didumą kolimnų, dievnamiu Pronajos Delphuose — didelį skydą iš aukso ir daugybę (117) kitokių liejinių, o kitur — figurą levo, vynu kružą, žibančią vazą, statuvą moteries (Kroizo duonkepėjos!), skydą ir jėti, daugelį pilorių — viskas iš aukso! Nedyvai, kad Sardėse kieminėsi Graikų pirkliai, net Solonas. Bet rytuose Persai išardė Astygio karalystę 558 m. ir labai jaugo į galybę. Nors Sadanis atkalbinėjo, Kroizas įsiveržė į Kapadokiją, perėjo per Halio upę, nupustijo Ptėrija, kur susidurė su Kyro armija. Užmezgė tarybas su talkininkais: Sparta, Aigyptu ir Babylonu, bet pirmą negu talka atėjo, Kyras jau Sardis apgulo. Lydai kariavau raiti, turėjo ilgas raguotines ir gar sėjo mokėjimu jodinėti ant eržilų. Bet arkliai užuodė Kyro verbiudus, pasibaigė pabėge; po 14 dienų apgulimė citadellė miesto, ant augstų uolynų išstatyta, tapo paimta, miestas apiplėštas ir Kroizas gyvas paimtas, 554 m., į nelaisvę.

3. TRAKAI.

Trakija senovėje vadinosi plati šalis, kurios rubežiais buvo iš šiaurės — Dunojaus upė, iš rytų Auksinė (Euxeinos) arba Juodoji jūrė, į pietus Aigioji marė ir Makedonija, ir į vakarus — Makedonija bei Iljrija. Pats vardas ženklina tulą kultūros laipsnį, nėsa trakas tai vieta girioje išdeginus medžius, į lauką paversta. Šalis buvo kalnuota; ten randame Haimą (šiad. Baltkalnai arba Balkanai), Rudupės kalnynus, Skambrius kalnus ir k. Netruko nė upių. Strymono upė (šiad. Struma), Nesto upė (šiad. Carusu), ir didžiausia Hebro upė (šiad. Maritza), kurios vandens nešė drauge su žyva ir-gi auksą. Klimatą Graikai sako buvus šalta. Šalis buvo pelkėta ir apdengta tankiais drėgnais miškais (agūli, ažuolu, kaštonų ir tt.), bet į pietus ir rytus, ypatingai Adrianopolio platumos, taip-gi šalis prie žemutinės tėknės Nesto ir Hebro upių buvo labai vaisingas, kur augo javai, vynuogės ir kanapės. Skvijai, arkliai, kiaulės ir avys, auginami buvo dideliame skaitliu. Šalyje tarp Nesto ir Strymono būdavo daug levų, bet po Kserksio laikų išnyko. Metolais Trakija buvo viena iš turtingiausių žemių senovės Europoje, o aukso — 4-me šimtmetyje — turtingiausia iš visu. Kasyklos aukso ir sidabro vyliojo Graikus ant apsisėdimo, o Pilypą Makedonietį ant užkariavimų. Peisistratas turėjo didelį įėjimą iš sidabro kasyklų Laorione ir iš kasyklų palei Strymoną. Thasos salėnai iš kasyklų Skaptų Šilo kasmet gaudavo 80 talentų. Anot Aristotelio, dideli šmotai aukso buvo randami, sveriantį daugiau kaip svarą, o du šmotu — vienas trijų, kitas penkių svarų — būvę patekę savastin Makedonijos karaliams. Strabonas rašo: "Aukso kasyklų daugiausiai randasi pas pylį Krėnytis, dabar Phillippi, artimais Pangajų kalno. Ir pats Pangajus turi aukso ir sidabro kasyklas; taip-gi randasi ir tolyn ir šioje pusėje Strymono net iki Pajonijai. Pajonijoje, sako, jau ir ariant atrandama mažus šmotelius aukso." Šitas labai turtingas kasyklas Pangajaus kalnuose valdė lietuviškos gentės: Pieriai, Odamančiai ir ypatingai Šat-

riai. Gilioje senovėje Trakų gentės gyveno daug toliaus į pietus, net iki Attikai, ir karališkuose namuose Mykėnės Dr. Šlimanas yra užtikęs didelius skarbus aukso ir sidabro daiktų, kurie šiadien sukrauti guli Atėnų mieste.

Trakai pirkdavo sau moteris ir pardavinėdavo savo vaikus. Polygamija buvo priimta, ir kada vyras, "pats," mirdavo, jo mylimoji pati buvo paskerdžiama ant jo kapo. Negyvėlių lavonai buvo deginami ir pilekalniai jiems ant kapo supilami. Pirm ištekėjimo Trakų moters turėjo pilną laisvę, bet ištekėjusios buvo sergimos su turkišku sargumu. Karės ir plėšimai buvo garbės užsiėmimu del vyrų, šiaip jie gyvenė tinginiaudami.

Be karių, girtavimas ir česnyš jėmė svarbią pasilinksminimo vietą, kur su vyrais gėravusios ir linksminusios taip-gi moters. Taulančių gentė pirma pradėjusi, esą, midų varyti. Vynmedžio kultūrą Trakai Europoje išplatino. Trakai taip-gi alų pradėję esą pirmi daryti. Jie gėrė paraviją iš sorų ir kanučių daromą. Dirbdavo jie ir girą. Iš fermentuotos šermukšnių vuogų sunkos jie varė narkotišką gėralą "šalabaną." Misa pasigardiniui, o sudytas vanduo užsibrėbimui valgant vartojosi. Apkvaitinimui galvos, puotų laike mėgdavė smilkytis tulų narkotiškų augalų sėmenimis. Vyną gerdavė iš didelė, dailiai aptaisytų tauro ragų. Didė Trakų girtuoklystė buvusi priezastimi, kad tulas jų kuningas Dekainius (kaip vėliau vysk. Valančius Zemaitijoje) priverstas tapo gėrimą uždrausti ir vynmedžius išnaikinti.

Karė, česnyš ir medžioklė svarbiausieji tautos pasilinksminimai turėjo tam atsakančius dievus; Arys (Kovas), Dievonis (Vuogius-Bakchus, vėliau Ragutis, nuo raguotos galvos pramintas) arba Graikų Dionyzos, ir Artėmis Bendis, Diktunė ar Britomartis). Visa tauta turėjo ekstatiškus ir siutinančius religijos įmonius, kurie už tinkami buvo pas Edoniškius Trakus nemažius kaip kalnyuose Idos ir Dindymono Azijoje, nors su tulais skirtumais.

Graikai nuo Trakų išmoko muzikavimą ir dainavimą (Orphėus ir Muzajas), perėmė muzas ir karės dainas, "pėjanus," taip-gi muzikališkus instrumentus (Strabo, X. 3), o nuo Eumolpo išmoko paslaptis žemės arinėjimo; kitos-gi pasakos tikrina, kad dievė Žemelė, bejieškodama savo dukters Koros, paglemžtos per pragaro dievą Vaidą, išmokinusi karalių Kelėją Saisarių (Eleusis) pilyje, Mopsopijoje, dirvas arti ir javus sėti, ir įsteigusi musteres ar misterijas (apmąstymus stebuklingo įvedimo laukų orės ir javų sėjimo). Vėliau ji pasiuntusi Tryptolėmą, kurs išmokines javus pjauti ir trypti (jaučiais) arba kultū.

Kaip Bitynai, taip Trakai Europoje ant galvų ir ant ausų nešiojo lapines, ir sermėgos dengė netik krutinę, bet ir šlaunis; o kelines iki letenų siekiančias dėvėjo ant arklų. Skraistės jų buvo margos, ir margus rubus jie labai mėgdavo nešioti. Tuli auksinius šarvus nešiojė, žirgų plėškes ir kamanas aukso ir sidabru dabindavė. Kaip pas Trojėnus, taip ir pas Trakus randame minavotas akstis su aukso rinkėmis, sidabru kaustytus kardus, prie diržų auksines sagtis, aukso ir sidabru kaustytus skydus, dailias aukso kupkas, kuriomis vynes gerta ir tt. Nuo tų žibančių rubų "žiponų" lietuviški bajorai, karaliukai ir k. vadinosi žibutyčiais, o jų moters — žibutyėmis. Gėtų Padunojuje karalius Drumikaitis vaišino karalių Lysimachą (apie 292 m.) ant sidabro stelių, o vynu girdė iš sidabrinė ir auksiniu kupku. Už tai dar po šiai dienai lietuvių dainose tebminimi aukso įkarėliai bei aukso irklai prie laivų, paauskinti viršuje bromai, sidabriniai vartai, sidabriniai tilteliai su aukso sijelėmis, aukso ir sidabro dalgužiai ir tt. Kuningai-zėrėjai pasipuošė žėrinčiais rubais turėjo auksines lazdas, ir senovės krusonyse, dievnamuose, buvo nemenkį turtai dievams suaukuoti. Aukurai turėjo būti aukso dabinti, o aukavimo rykai-auksiniai.

Trakų militarę drutybę Strabonas savam laike skaito ant 215,000 kareivių — 15,000 raitelių ir 200,000 pėstininkų. Bet stoka vienybės visuomet buvo šaltiniu patenkantios silpnybės. Vėliau Trakai suteikdavo Graikams samdininkus, kareivius ant algos ir nelaisvius.

Trakai platumų, nors nemažius linę į karę, buvo daugiaus žemdirbiais ir netiek svetur grobdavo, kaip kad kalnėnai.

Anot Strabono, Trakų tauta susidėjo iš 22 genčių, o Hėrodotis vardais pamini bent 18. Tarp jų randame: Bėssai (bene Bėziai?), Kikonai, Krobyzai, Dolonkai, Edonai, Gėtai, Odamančiai, Odrysai, Šatrokentai, Šatriai, Skyrmiadai, Traušiai, Maigiai, Korpiliai, Sintai, Tribaliai, Gaudai, ir k. Daug genčių vardų paduoda ir Plinius. Svarbesnėmis senovėje buvo: Gėtai, Trėrai, Odrysai, Tribaliai ir Odamančiai, kuomet Dakai arba Dzukai, ir Moesi (ar gal Maiziai?) galiaus įgyjo persvarą.

Trakų istoriją galime trumpai atpasakoti. Graikai skverbėsi Trakijon dėlei turtų ten esančių ir steigė savo naujokynus: Byzantion (675 m.), Selymbria, Abdėra (560 m.), Mesembria, Dikaija, Maronea Ainos, Kardija. Sestas, Amphipolis ir tt., bet Trakų valdymieriai užlaikė savo nepriklausomybę ir vidų šalies, toliaus nuo jūrės. 516 m. Persų karalius traukė per Trakiją nubaustų Skytus, ir grįždamas namon paliko Megabazą su 80,000 kareivių pamušti šalei. Ir Kserksės atliko savo garsiąją kelionę Graikijon per Trakų žemę pereidamas. Neilgai prieš Pėloponėziškę karę, Trakų viena valstybė. Odrysių, pasiekė didelę galybę ir kultūrą po vado Sitalkio, taip kad Graikai iki Thermopylių drebėjo, bijodamiesi jo puolimo. Pakilimas-gi Makedoniečių karalystės po valdžia Pilypo II (359 m.) sunaikino nepriklausomybę didesnės dalies Trakijos: šalis tarp Strymono ir Nesto atiteko Makėdonijai. Lysimachui valdant, visa Trakija tapo pajungta. Apie 168 m. Trakija pateko į Romėnų rankas ir, žinoma, dalyvavo bėdose Romėnų cėsorvstės: tais laikais Traku daugybės bėgo per Dunojų į šiaurę, kaip Gėtai, Krobyzai (Krivičiai) ir k.

(Bus daugiau).

CARMEN

PROSPER MERIMEE.

(Tąsa).

tų eboniniai ar kauliniai kastanetai. Niekad negali būti nuobodu su tokiu mergina, kaip Carmen'a — aš galiu užtikrinti! Vakaars artinosi, ir aš girdėju bubinus mušant grįžimą.

—Aš turiu skubėti į barakus — tariau: — ant peršaukimo.

—Į barakus! — atkartojė ji paniekinančiu balsu: — Tai tu esi murinas — vergas, kurį gali varinėti su bizunu. Tu esi tikras karanka ir išveizda, ir palinkimais. Tai eik sau! Tu vištaširdis!

Aš pasilikau, išanksto pasiskyręs kalėjimo urvą. Išryto ji pirmutinė užsiminė apie persiskyrimą.

—Paklausk manęs, Juozuti — ji tarė: — aš tau atlyginau, ar ne? Pagal musų tiesas, aš tau nieko nebuvau lalta, nes tu esi paylo; bet tu geras jaunikaitis ir tu man patikai. Mudu atsilyginova! Sudiev.

Aš klausiau, kada vėl galėsiu ją matyti.

—Kada busi biskį netiek žioplas — ji atsakė nusijuokdama. Paskui kiek rimčiau ji tęsė: — Žinai, mano drauge, man rodosi, kad aš tave biskį myliu? Bet tas negali ilgai duruoti. Suva ir vilkas negali sugyventi ilgai. Jei tu apsiimtum priimti Eigiptiškas tiesas, aš gal norėčiau būti tavo romi. Bet viskas tas niekis — tai negali būti. Na! jaunikaiti, tikėk manim, tu daugiau už mane esi laimėjęs. Tu susinešei su velniu; taip, su velniu! Jis ne visada juodas ir jis nenusuko tau sprando. Aš apsitaisius vilnonu, bet aš ne avis. Eik ir uždegk žvakę prieš savo majari. Ji tikrai užsitarnavo to. Eikš; sudie dar syki. Nemislyk daugiau apie Carmelutę, nes tu gali dar vesti našlę su medine koja.

Pabaigus kalbėti, ji atitraukė stumą, kuria buvo užstumtos durys; pasijutau gatvėje, ji įsukė į mantilla ir parodė man užkulnius.

Tiesa ji pasakė. Aš bučiau išmintingai padaręs, jei bučiau daugiau apie ją nemanęs, bet po tos dienos Candilejo gatvėje aš apie nieką kitą negalėjau manyti. Aš vaikštinėdavau ištais dienas, tikėdamasis ją susitikti. Aš klausinėju apie ją senos moteries ir žuvių pardavėjo. Abudu sakė, buk ji išvykus į Laloro, kaip jie vadina Portugalią. Gal buti, kad Carmen'os jiedviems taip buvo įsakyta man pranešti, bet neužilgo aš susėkiau, kad jiedu melavo. Kelias savaitės po tos mano ilgosios dienos Candilejo gatvėje aš buvau pastatytas sargyboje prie miesto vartų. Netoli nuo vartų buvo padaryta sienoj skylė, kuria žmonės eidavo dieną, ir kur nakčia budavo pastatyta sargyba daboti šmugelninkus. Dieną aš patėmijau Lillas Pastia slankiojantį apie sargybos namą ir bekalbantį su mano draugais, kurie visi pažino jį, jo žuvis, ir dar labiau jo blynus. Jis priėjo prie manęs ir paklausė, ar aš girdėju ką apie Carmen.

—Ne — aš atsakiau.

—Na tai, drauge, tuo išgirsi. Jo buta tiesos. Naktį aš buvau pastatytas prie skylės sienoje. Kaip tik korporalas atitraukė, aš pamačiau besiantinančią moterį. Mano širdis prijaudė, kad tai yra Carmen'a; vienok aš tariau: — Pasitrauk, tu čia negali eiti.

—Liaukis, nešukauk taip — tarė ji, pasirodydama man.

—Ką! tu čia, Carmen'a?

—Taip, vientauti; pasikalbėkiva drauge. Ar tu nori užsibrbtū duro? Čia ateina žmonės

su našuliais: praleisk juos.

—Ne — atsakiau: — aš turiu jų neleisti; taip man liepta.

—Liepta, liepta! Tu buvai pamiršęs liepimus Cardilejo gatvėje.

—Ak! — aš atsakiau pagautas atsiminimų: — tai buvo verta pavojaus pamiršti priedermes; bet aš nenoriu jokių pinigų nuo šmugelninkų.

—Taigi palauk. Jei tu nenori pinigų nuo šmugelninkų, tai ką sakai, kad mudu vėl eituva pietauti į senosios Daratės namus?

— Ne — aš atsakiau, pusiau uždusdamas nuo daromojo pasistengimo: — aš negaliu.

—Labai gerai; jei tave taip sunku įjudinti, aš žinau, prie ko kreipties. Aš pasiulysiu tavo karininkui eiti į Daratės namus. Jis, rodes, geras jaunikaitis ir pastatys sargybon berną, kurs nematys daugiau, kaip jam reikia. Sudie, paukšteli, aš juoksiuos, kad bus išleistas įsakymas tave pakarti!

Aš buvau gana silpnas, kad pašaukti ją atgal ir prižadėjau jai praleisti visus čigonus, jei taip reikia, jeigu ji man duos tokį atlyginimą, kokio aš norėjau. Ji prisiekė susieiti su manim sekančią dieną ir nubėgo pranešti savo draugams, kurie buvo netolimais. Jie buvo penki, tarp jų ir Pastia, ir visi sunkiai apskrovė Anglijos pirkiniais. Carmen'a dabojo. Ji pasižadėjo subarskinti kastanetais, jei pamatytų praeinančius sargybos skyrius, bet jai neatsiėjo tai daryti. Šmugelninkai greitai atliko savo darbą.

Sekancią dieną aš nuėjau į Candilejo gatvę. Carmen'a laukė manęs, be ne geiausiame upe.

—Aš nekenčiu žmonių, iš kurių aš turiu maldauti — ji tarė: — Pirmusyk tu man padarei didelį patarnavimą visai nenumanydamas, kad ką nors už tai laimėsi. Šiandie tu derėsi su manim. Aš nežinau, delko aš čia atėjau, nes aš nenoriu tavęs daugiau. Tad eik sau; štai duro už 'avo kvaršatį. ?

Aš vos susilaikiau nemetęs pinigų jai į galgą ir turėjau didelį prisiverčimą, kad nesmogti jai. Pasiginčijęs su ja valanda, aš nuėjau padukės. Ilgą laiką aš vaikščiojau po miestą šen ir ten, kaip beprotis. Antgalo aš įėjau į bažnyčią ir atsisėdęs 'umsiausiame kampe, kokį galėjau rasti, aš apsiverkiau. Staiga išgirdau balsą, man salantį:

—Draguno ašaros! aš norėčiau padaryti iš jų melišės lašus! Dirstelėjau augštyti. Prieš mane stovėjo Carmen'a!

—Ne, vientauti, ar da vis nori manęs? Aš manau.

aš vis myliu tave, nes kada nuėjai nuo manęs, aš pati nežinojau, ką daryti su savim. Dabar matai, kad aš esu mėtavotoja ir noriu, kad eitum su manim į Candilejo gatvę.

Mudu susigerinova; Carmen'os upas taip tankiai keitėsi, kaip musų oras. Audra greičiausia gali pakilti, kad saulė skaidriausia šviečia. Ji pasižadėjo da syki pasilikti su manim Daratės namuose ir ji neatėjo, ir Daratė man pasakė, kad Carmen'a nuvyko į Lalovo "su Eigipto reikslais."

Pasiremdamas prityrimu, aš visur įieškojau Carmen'os, kur tik maniau yra galimybės ją rasti, ir aš praedavau Candilejo gatvę dvidešimts sykių kas dieną. Vieną dieną aš buvau Daratės namuose, nes aš beveik prisipratinau senę su daugybe atdirbtū duro? Čia ateina žmonės

(Seka ant 6 pusl.).

kia didelių pinigų, kurių Lietu- vos valdžia negali duoti. Todel laivininkystė ant Nemuno negali buti didelė ir pelninga. Per tai ir Laivynas yra labai sunkiame pa- dėjime.

Tad dabar ir kyla klausimas — kas yra su žemės Banko pini- gais? Ar jie jau žuvo Laivyne? Dėlko žemės Banko direktorius kun. Nikodemus Petkus Brook- lyne neskelbia visuomenės ži- niai, kas pasidarė su pinigais? Mes, Banko buvusieji šerinininkai, jaučiame nuskriausti. Mes dė- jome pinigus įsteigimui Banko, o ne skolinimui jų ant laivyno. Mes reikalaujame, kad tie pini- gai būtų mums sugrąžinti, su nuosimčiais.

Cia aš, kaip vienas iš žemės Banko šerinininkų, viešai klausiu kunigo N. Petkaus ir kitų žemės Banko direktorių šitų dalykų:

1) Ar teisybė, kad kunigas žilius už dalį pinigų, sudėtų žemės Bankui, pirkė rusiškus rublius ir mokėjo už juos po 10 ir po 12 centų? Jei teisybė, tai dėlko jis jų nepardavė, kuomet rubliai buvo pakilę iki 23 centų? Tuokart (1919 m. pradžioje) buvo galima gauti 1 dol. už 5 rublius, o dabar už 1 dol. makama 500,000 rublių.

2) Ar teisybė, kad žemės Banko Direktoriai, kun. Petkus ir kiti kunigai, nepasiklausė šerinininkų, suskolino visus to banko pinigus Laivynui, negaudami jokių securities? Juk Laivynas sukėlęs kapitalo tikrai apie 50-000 dol. ir apipirkęs keletą lai- velių ant išmokėjimo, negalėjo duoti jokio ypotekos užtikrinimo paskolai, siekiančiai 100,000 dolerių.

3) Jei žemės Banko pinigai, suskolinti Laivynui, žutę, tai ar to banko direktoriai, kun. Petkus ir kiti, atsakys prieš šerinininkus ir ar grąžins jiems pini- gus?

4) Jei pinigai buvo rinkti steigimui banko ir sunaudoti li- ko paskolai be jokio hypotekinio užtikrinimo, tai ar tai nebuvo rinkimas pinigų, kaip amerikoni- nai sako, "under false pretence"? Ir ar už tokį darbą neatsa- ko direktoriai prieš teismą savo turtais ir savo asmens laisve?

Mes, žemės Banko šerinininkai, norime turėti aiškų atsakymą, ir tuos dalykus. Pačiame Bostone yra daug biednų moterų, kurios, kunigo Jono Ziliaus, kunigo Tamo Ziliaus, kun. Pabijono Kemėsio kalbinamos, sudejo pa- skutinius skaitikus į žemės Ban- ką. Yra daug ir kitų biednų dar- bininkų, kurie patikėjo dvasiš- kiems vadovams ir pinigus dėjo prakilnam tikslui, vadovaudamies taikytas meile. Ar gi gali- mas daiktas, kad jų pinigai žu- tų? Juk jei taip būtų, tai ir ki- tos bendrovės, kur kunigai yra direktoriais (o kun. N. Petkus yra dar gi direktorium ir Atsta- tymo Bendrovėje), gali būti pa- vojuje.

Jei bėgyje 10 dienų nuo pa- skelbimo šito paklausimo kun. Petkus nepraneš visuomenei, kaip dalykai stovi istikrųjų su žemės Banku ir jei nepasakels aiškių atsakymų, tai mes, žemės Banko šerinininkai, pradėsime organizuoti ir trauksime į teis- ną direktorius to nelaimingo kuniginio sumanymo. Mes žino- me, kad Amerikos teismas už- stos už prigautus ir nuskriaus- tus darbininkus.

Žemės Banko šerinininkai, kurie esate tokie pat nuomonės, kaip ir aš, tai yra, kad mes turime gauti pilnas atsakaitas ir aiškų paaiškinimą kaslink žemės Ban- ko stovio, malonėkite rašyti man, per "SANDAROS" Redak- ciją, adresuodami šitaip: Mr. Kazys Adomaitis, "Sandara", Ž. B. šerinininkas, 327 E Street, S., Boston, Mass.

Sugilia pagarba

KAZYS ADOMAITIS.

REZOLIUCIJOS.

WATERBURY, CONN.

Lietuvių Ukėsų Politiskas Kliubas laikytame susirinkime vasario 3 d., 1922 m. nutarė iš- nešt sekanšią rezoliuciją.

KADANGI mes, Liet. Uk. Pol. Kliubas, pirkę Lietuvos pasko- los bonų, ir aukoję pinigaiska- Lietuvos valstybei, ir dar pasi- briežę ateityje remti,

TAIGI reikalaujame iš Lietu- vos atstovo S. V., pono Čarne- kio paaiškinimo, Amerikos lietu- viams kaslink šmugeliavimų kun. Purickio, ir piktinamės iš taip ilgo tylėjimo Lietuvos atsto- vo tame incidente;

TOLIAUS reikalaujame iš po- no Čarneckio, kad pasistengtų uždaryti burną pliauškalui kun. Garmui, kuris atvažiavęs į Suv. Valstijas demoralizuoja lietuvišką visuomenę, išniekindamas progresyve Lietuvos srovę ir net tulose vietose išvilioja priga- vinių būdu iš nesusprištųjų žmonelių centus (kat. Univer.).

Ir KADANGI kun. Garmus agi- tuoja už prijungimą mokyklų prie bažnyčios, ir net tulose vie- tose išsireiškė, jog mokykla at- skirta nuo bažnyčios išauklėja iš mokinių beždžiones,

TAIGI mes, kaipo S. V. pili- čiai, jaučiame, jog tuo išsireišk- imu išniekina ir mūsų Suv. Val. mokyklas (kaipo atskirtas nuo bažnyčios), kuriose auklėjasi mūsų jaunuomenė. Taigi busim priversti reikalaut S. V. val- džios, kad ji atkreiptų domę link to negeistino pribuvėlio (kun. Garmaus), kuris šmeižia ir S. V. moksliskas įstaigas.

Nutarta ši rezoliucija pasiųsti Lietuvos atstovui Washingtone p. Čarnekiui, ir į lietuviškus laikraščius.

Liet. Uk. Pol. Kliubo Komisija: A. Šeštakauskas, G. J. Laskevičius, A. J. Eidukevičė, Klemens J. Senkus.

Dailės Draugijų Suvažia- vimui Besiartinant.

Diena po dienos lietuvių dai- lininkų ir dailę mylinčių žmonių šventė artinas. Ta diena jau ne- betoli... Laikas trumpas... Rengiamės ir laukiame tos die- nos. Laukiame, kada mena vaps- praskambės, kada jis prakalbės į mus ir pašauks mus prie iškil- mių, prie darbo! Laukiame, kai kad mūsų bočiai laukdavo, kuomet Dailės Dievė pašaukdavo juos susirinkt į žalią giraitę po debesius veriančių aržuolų, kur susirinkę jie pindavo vainiką iš liaudies dainų, kurs per amžius puosė ir puosčia mūsų tautą. Mes, meno mėgėjai, vasario 19 dieną š. m., irgi susirinksim, arsimės ir viensim savo spē- kas, idant atgaivinus senai nu- pinto vainiko lapelius, kurie veik nuvytė. Kad vėl jie graži- liuotų ir daugiau jau nevystų. Kad mylimos kanklės, pradėję, jau neliautų skambėje; kad, nors tykus, bet jausmingas bal- sas, paliestų kiekvieno lietuvi- o jaunuolio krutinę ir sukurtų dailės meilės ugnelę.

Taigi, broliai ir sesutės, dailę mylinti lietuviai! Da kartą kvie- čiu jus prie darbo. Kelkimės iš letargo miego, prasibaivykit!

Po didžiausios pasaulio aud- ros, aušta šviesesnis pavasario rytas. Saulutė per ukantą pa- dangę, pro medžių viršunes, pradeda apšviesti Lietuvos žemelę ir viskas atgimsta naujai... Atgims ir mylimoji dailė... Lai guvuoja laisva ir nepriklausoma mūsų Tėvynė Lietuva. Lai gy- vuoja jos sunys, karžygiai, ko- votojai už laisvę! Lai augs, bu- joja mūsų jaunutė DAİLĖ. Lai skamba per amžius liuosybės DAINA!

Matas Biekša.

Kur Gauti "Sandara."

Pavienius num. galima gauti kožną savaitę už 5 centus, sekančiose

BRIDGEPORT, CONN. H. Slavin, 24 Railroad Ave. CAMBRIDGE, MASS. K. Urbonas, 877 Cambridge St. CLEVELAND, OHIO.

"Dirva", 7907 Superior Ave. P. A. Szukys, 2345 St. Clair Ave. HAVERHILL, MASS. S. Zavaldskas, 108 River St. CHICAGO, ILL.

J. B. Aglinskas, 3238 S. Halsted St. MONTELELO, MASS. D. Kella, 9 Aarthur St. A. M. Lanška, 672 N. Main St. P. Batkevičia, 678 Main St.

NEW HAVEN, CONN. K. Makarevičius, 255 Wallace St. LAWRENCE, MASS. J. J. Urbso & Co. 101 Oak St. Z. Jankauskas, 70 Lawrence St. NEWARK, N. J. P. A. Lukšis, 190 Van Buren St. BROOKLYN, N. Y.

Pajieškau draugės Marijonos Žilinskaitės-Petratienės, gyvenno New Haven, Conn. Mylėčiau su- sirašyti; malonėkis atsiliepti se- kančiu antrašu: (6)

Miss Helen A. Peterson 34 Gloucester St., Boston, Mass.

PR. ŽIVATAS.

Parduodu laivakortes, geriausių laivų kompanijų. Perku ir parduodu namus ir farmas (Real Estate). Apraudžiu nuo ugnies namus, automobilius ir tt.

OFISO ADRESAS: 1836 N. Main St., Scranton, Pa.

LAIVAKORTES VEL ATPIGO į Hamburgą ir Bremena \$103.50 į Liepoją \$110.00 į Piliavą - Karaliau- čiu \$106.50 War Tax \$5.00 Pinigų Siuntimas žemiausiu dienos kursu. Pinigus Lietuvoje gauna laike 25—30 dienų. P. MIKOLAINIS, 53 Hudson Ave., Brooklyn, New York.

INTEGRAL Nutrinkite savo skausmus Reumatiskus, Neuralgiją, Slabumą, Nisterėjimą, Ištampytus Muskules, Pantų Skaudėjimą, Galvos Skaudėjimą, Persalimą. Tėvylite, kad būtų INKARO VAISBAZEN- ELIS.

J. Pasniewsky, 87 Grand St. BOSTON 16, MASS. "Vienybė" P. Co., 193 Grand St. J. B. Reinetz, 84 Salem St. WILKES BARRE, PA. NORWOOD, MASS. J. Mickeyčius, 59 Harkins Lane J. Pašakarnis, 1100 Wash. St. NASHUA, N. H. WORCESTER, MASS. A. Trainavičius, 33 High St. M. Paltanavičia, 15 Millbury St.

TIESIOG Į KLAIPIEDĄ Iš New Yorko į Klaipėdą EKSURSIA laivu "AQUITANIA" KOVO 21 DIENĄ. LAIVAKORTĖ \$108 ir \$5 karės taksu. Kovo 21 dieną iškeliaus didelis burys lietuvių. Kurie norėtumet kartu keliauti su dideliu lietuvių buriu Kovo 21 d. tuojaus mums rašykite. Mes padarysime pašportus ir iš reikalausime visas. Visi keleiviai bus mūsų sutikti ant visų New Yorko stočių. Parupintos nakvynės. Aprupinti su "income tax." Palydėti ant laivo ir suteiktos visos reikalingos žinios kelionėje. Rašyk šiandien, kad galėtum užgarantuoti vietą. Pas: AMBRAZIEJUS IR DANIELIUS AGENTURA 168 GRANG ST., BROOKLYN, N. Y.

NAUJI VOLIALIAI DEL PLAYER PIANO. Ką-tik išleisti nauji Lietuviški voliedai del Player Piano. Ant visų voliečių randasi dainų žodžiai, taip kad kada grajina, tai galima sykiu ir dainuoti. VAI KALBA ŽADA \$1.00 O LIETUVA NUMYLĖTA 1.25 PAS DARZELĮ TRYS MERGELES 1.00 GANA BROLIAI MUMS MIEGOTI 1.00 LAISKAS PAS TĖVELĮ 1.00 SUSKINTAS KVIETKELIS 1.00 Užsakant per pašta, tai pridėkite 5 c. prie kožno volie- lio del nusiuntimo kaštų. Su pagarba, J. A. ŽEMAITIS, 315 S. WEST ST., SHENANDOAH, PA.

KNYGYNŲ ŽINIAI Šiuomi pranešame visiems knygynams kaip Amerikoje, taip ir Lietuvoje, kad "Sandaros" Administracijoje galima gauti "Sandaros" kompletas 1921 metų. Su pasiunti- mo lėšomis Amerikoje \$4.00, o Lietuvoje \$5.00. Su knygy- nais Lietuvoje sutinkame mainyti ant tiek vertės knygų. Knygynams reiktų į tai atkreipti domą ir rinkti laikraščių kompletus. Dabartiniu laiku kovoja už Lietuvos laisvę mūsų laikraščiai bus svarbiu dokumentu busiančiomis gen- tkartėmis žinoti, kaip mes kovojome del laisvės savo Tė- vynei. Su užsakymu pinigus siųskite sekančiu antrašu: SANDARA, 327 E Street, Boston 27, Mass.

NAUJOS KNYGOS! Sulaukus žiemos vakarus, jos praleidžiamė kiekvienas savo namuose, o kad brangų laiką neleisti uždyką, ir kad jį sunaudoti geriems tikslams, tai patariame sandariečiams ir skaitytojams įsigyti šias naujas knygas: LYTIES MOKSLAS Milžiniška knyga, 400 puslapių su daugybe paveikslų, ku- ri yra brangių turtu kiekvienai šeimynai, tvirtuose skuros apdaruose \$7.00. KITAS KARAS Ką-tik iš spaudos, T. M. D. leidinys, labai naudinga visiems peiskaityti 142 puslapių. Kaina 75c. Tad pasiskubinkite jas įsigyti, nes greitai jų gali pri- trukti. Su užsakymais siųskite ir pinigus: "SANDARA," 327 E Street, So. Boston, Mass.

Pamėginkite naujo Ruffles Su užregistruota vaizdoženklei Suv. Valst. Patentu Biure. Naujame mlyname pakelyje. Visos tvirtos, gemalus užmušan- čios ypatybės šiamo vaiste lėtos, su priemiaiša priimniai švelniaus kvapalo. Ruffles yra saoi pavokiantis pleiskanu pašalintojas — begaliniai puikus plauku sutaisytojas, kuris patiks kud ir gerian- siai ypatai. Aptiekose parsiduoda po 65c. arba atsiuokite 75c., tad atsiume per pašta tiesiog iš labara- torijos. Butinai reikalan- kite šitokio pakelio. Žiurkite, kad būtų INKARO VAISBAZENKLS.

SANDARIEČIAI, PLATINKI- TE SAVO ORGANA "SANADRA"!

Dailės Myletojams! Senai laukiamos komp. M. Petrausko 5-kių metų "Kank- lės" jau atspausdintos, kurios galima gauti "Sandaros" Adm. "KANKLIŲ" KAINA: Puikiai audeklo aparais \$5.00 Tvirtais popiero aparais \$4.00. "KANKLIŲ" ITALPA TURINYS: 1) Aras; 2) Valia, Valužė; 3) Naujoji Gadyne; 4) Kriptutis- Sokis; 5) Dainius; 6) Rudens Lapai; 7) Daina be žodžių; 8) Jausk ir Mylek; 9) Klupakojis; 10) Suktinis-Sokis; 11) Never- kit pas kapą; 12) Vai Nerčia Laužo; 13) Vai ruta rutelė; 14) Kur tas Šaltinėlis; 15) Priro- dino seni žmonės; 16) Mielašir- dystė - Duettas; 17) Spragių Dainelė - Duettas; 18) Pasaka; 19) Norkturnas; 20) Metai po Mentų; 21) Eglė, žalčių Kara- lienė; 22) Leidžias Saulė; 23) Strazdelis; 24) Eisiu Mamei, pasakysiu; 25) Valio Dalgelė; 26) Atneša Diedas Kukulių Vieđrą; 27) Kur Josi; 28) So- kis - žaislas - Noriu Miego; 29) Seno Dieđelio; 30) Be Lai- mužės; 31) Geismai ir Svajo- nės; 32) Jurių Bangos; 33) Jaunoji Lietuva; 34) Pasakyk Lietuvai, Mylimoji; 35) Dai- nuosiu, kad mirę Sukiltų; 36) Kalvis; 37) Kaitink Šviesi Sau- lute; 38) Adomo Vargai; 39) Nakties Rasa; 40) Girių Paukš- teliai; 41) Skamba Kankliai ir Trimitai; 42) Šia Naktele; 43) Bernuželį Nesvalkiok; 44) Suktinis - Sokis; 45) Rudens Melodija; 46) Vakaras; 47) Atėjo Žiemelė; 48) Dainiaus Testamentas; 49) Ilgu, Ilgu; 50) Man Skaudėjo Širdis; 51) Ant Kalno Karklai Sibavo; 52) Žalioj Lankoj; 53) Kikylis; 54) Laimingas, Didus; 55) Oi, Motute, Ma!; 56) Kaip Skie- ra ir Pluta Nemunu Plaukė; 57) Gersim, Broliai, Ulevosim; 58) Manequin'ų Sokis. Tai yra vienas milžiniškas dailės leidinys, kokio iki šiol lietuvių dar nėra turėję. Kadangi tokio didelio leidinio iš- leidimas daug išlavo, tokiu bu- du sulgyčius su jo verte, visai mažas skaitlius likos atspaus- dinta, o parsiduoda labai spar- čiai ir tikimės, kad greitai lai- ku gali pritrukti. Norinti įsigyti, pasiskubinki- te, kol dar nevelu. Sykiu su užsakymu pinigus siųskite sekančiu antrašu: "SANDARA," 327 E Street, So. Boston, Mass.

BALTIS STATES BANK. Kapitalas ir Surplusas \$270,000.00. PAVASARIUI ATEINANT, ruoškitės keliauti Lietuvon, — per mūsų tarpininkystę turėsite geriausią kelionę. 1921 m. mūsų Bankas išsiuntė suvirš 1000 keleivių. Pasportų išrupinta 3000. Visi buvo dėkingi už draugiškumą ir gražią kelonę! AUKSINO KURSUI NUPUOLUS, naudokitės, siųskite pinigus Lietuvon. Ten jų reikia pavasario darbams, sėkloms, ukio įran- kiams. Mes saugiausiai pristatome ir pilnai išmokame pinigus žemiausiu kursu. Per 1921 m. 12000 žmonių per mūsų Banką persiuntė Lietuvon arti 55 milijonus auksinų. MUSŲ KURSAS YRA ŽEMIAUSIAS. DEPOZITUS PRIIMAME IR PER PASTĄ. Mokame 4% pri- skaito kas mėnuo. Bankas atdaras: šiaip dienomis — nuo 9 val. išryto iki 5 val. vakare; subatomis — nuo 9 v. išryto iki 7 val. vakare. RAŠYKITE: BALTIC STATES BANK 294 EIGHTH AVE., NEW YORK, N. Y. (Telefonas — Watkins: 2142).

PAVASARIUI ATEINANT, ruoškitės keliauti Lietuvon, — per mūsų tarpininkystę turėsite geriausią kelionę. 1921 m. mūsų Bankas išsiuntė suvirš 1000 keleivių. Pasportų išrupinta 3000. Visi buvo dėkingi už draugiškumą ir gražią kelonę! AUKSINO KURSUI NUPUOLUS, naudokitės, siųskite pinigus Lietuvon. Ten jų reikia pavasario darbams, sėkloms, ukio įran- kiams. Mes saugiausiai pristatome ir pilnai išmokame pinigus žemiausiu kursu. Per 1921 m. 12000 žmonių per mūsų Banką persiuntė Lietuvon arti 55 milijonus auksinų. MUSŲ KURSAS YRA ŽEMIAUSIAS. DEPOZITUS PRIIMAME IR PER PASTĄ. Mokame 4% pri- skaito kas mėnuo. Bankas atdaras: šiaip dienomis — nuo 9 val. išryto iki 5 val. vakare; subatomis — nuo 9 v. išryto iki 7 val. vakare. RAŠYKITE: BALTIC STATES BANK 294 EIGHTH AVE., NEW YORK, N. Y. (Telefonas — Watkins: 2142).

Lietuviai Amerikoje

RACINE, WIS.

Atskridę juodvarniai iš Lietuvos neaplenkė nei mus kampe-lio: vasario 2 d. bažnytiniam sklepe laikė prakalbas kun. Bumša. Nors "Sandaroj" jo var-tojimai prakalbose metolai yra aprašyti, bet negalima užlyti-tilėjimas reikštų pritarimą to juodvarnio juodienis darbams. Savo kalboje stengėsi šveičiai, ita gyvatė, prišliaužti prie klausančio minties ir įleisti į smegenis nuodų, kad pasukū gavas daugiaus dolerių. Kalbą pa-rapijonės davatkėlės apie poli-tiką tiek težino, kiek iki nosies galo, taip-pat ir apie kitus rei-kalus taip atmena, kad užkla-usus ką ryte valgė ir kokią dieną vargu atmįs — suprantama, kad tokius prigauti lengvai gali-ma tam, kuris trynė sėdynę virš ketverių metų kunigų seminari-jos suolo vien mokindamas, kaip vilioti iš žmonių mantą. Reikia stebėtis, kad tiek mažai surinko: virš šimtinės su visais Bendrovių šėrais ir Paskolos Bo-nais. Gal but nesurinko daug delto, kad Racine didesnė pusė yra, anot Bumšos, bedievukų.

Renkant aukas ir mandagū-mas kunigėlio: kuri moterėlė at-sisakė aukuoti, ta gavo bučkį; pildo artimo meilė... Savo kalbo-je Bumša social-liaudininkus, demokratų ir kitus visus pro-gresyviškus Steigiamojo Seimo atstovus pavadino žioplais, ne-išmanėliais, sakydamas, kad St. Seime esą tik 9 kunigai, o "be-dievukų" 48, tai jie esą žioplai, nežinėliai, jei 48 pasiduoda 9-niems kunigams. Tu melagiau! Kodel tu tyli apie tą kuniginę 50 davatkų armiją, kuri už jusų 9 kunigų nugaros stovi, ir taip daro tos 50 davatkų, kaip jiems kunigai diktuoja. Pareišė, kad Lietuvoje stoka inteligentų, per tai kunigai priversti užimti val-diškas vietas. Vėl apsisukęs sa-ko, kad muryšį katalikišką uni-versitetą. Pats pripažino, kad truksta svietiški inteligentų o kanigų per daug — tai karė rei-kalingas (po perkunų!) tas "K. U"? Ar kad dar daugiau kunigų pridribus? Lietuvai reikia ne kunigų, bet inžinierių, daktarų, advokatų, agronomų ir daugybės kitų mokslo vyrų, kokius tautai reikalingus duoda Val-stybiniai Universitetai. Ir tik tuomet krašto ir piliečių gerbu-vis taisosi, kada yra pilnai svi-etiškos inteligentijos. Aisku kaip ant delno, kad jie už tuos surinktus pinigus nei nemano steigti universiteto. Atiduoda juos į Taukų Puodą, kuris su iš-muštu dugnu padėtas ant žemės, tik meskite dolerius, o išimti bus kam. Kad kitaip negali iš žmonių pinigų išviloti, tai dang-stosi kultūros reikalais. Gal dar nežinote, kad jau Virbaliuje už tuos surinktus dolerius įsteigtos kartuvės smaugimui laisvą: manančių piliečių? Ir tu, broli, ir se-se, duodamas aukas tokiems tikslo juoda dėnė ar savęs užstoti: tave patį knigo ranka spaus ir nes turvė ant kėlo, jei nors žokli pasipriesi-ties būti vergu.

Dar vienas Bumšos naujas melas. Sako: aną dien' tautinū-kai parsikvietė Račkauską į Chicagą, užmokėję kelio lėšas \$40.00, Račkausko buvimo laiku surinkę \$16.00, o jis tuo pačiu laiku surinkęs virš šimto dol. Melagis! Tautininkai sudėjo 11,000 dol., o ne 16 dol.

Toliaus sako: Lietuvoje esą išviso 150 inteligentų; esą dar kokių daktarų, advokatų ke-lėtas, bet svetimi. Tu, jezuito suk-toji virve, drįsti vadinti tikrus Lietuvos sunus "svetimais"!

Supraskite — "svetimi" delto, kad neseka įsikabinę į kunigų skverną!

Tu pats esi svetimas lietu-viams, nes esi Romos agentas. Kunigai sako: Lietuva Kristui, bet Kristui Lietuvos nereikia, tik jus noras Lietuvą temti į Romą per Lenkiją. Mes, Tėvynės sunūs, laisvai manantieji, smer-kiamo tą kunigų principą, sa-kydami, kad "Lietuva lietu-viams!"

Broliai! tą sykį jus Bumša prigavo ant šimtinės; vengkite ateityje tokias klaidas darę. Ateina žinių, savieji laiškus pri-siunčia iš Lietuvos, kad tenai jau klerikalai sugebėjo jungti Lietuvos piliečiams uždėti ant kaklo sunkesni, ne kaip buvo prie Mikės Rusų caro. Turime ardyti jų statomas kartuves ir atgaivinimą baudžiavos. Nepri-lome jų nei su supuvusiu ska-tiku remti.

Myli laisvę, gerbi ją, brangi tau motina Lietuva, nori Lietu-vo varguolį ištraukti iš vargo, sutinki kartuves ardyti, tai au-kuok dolerį, aukuok kitą atiduok ką turi į "Lietuvių Politinį Iz-dą." Sustiprinkime tą tvirtovę, su jos pagalba atsiuksime pilnos laisvės Lietuvoje. Bus vietas tada visiems.

Šiomis dienomis lankysis au-ky rinkėjai su įgaliojimu nuo A. L. T. S. 35 luopos. Duokite jiems! Mano, tavo, visų bendras reikalas, visi ir privalome au-kuoti į Lietuvos Politinį Izdą, kiek kuris išgaliame. Mes jus prašome per sąšaras, negalėda-mi ilgiaus žiūrėti į daromus įvai-rius išnaudojimus ir kankini-mus mūsų brolių nuo klerikalų pusės. Turime juos sulaukyt. Jie duoda šimtinę įsteigimui kartu-vių ir atgaivinimui baudžiavos Lietuvoje, mes duokime dvigu-bai — tik tokiu būdu spėka prieš spėką pastatę priešais greičiaus kelio galą, sunkios, bet prakilnios kovos, pabaigą mes laimėsime.

Vaidyla.

PITTSBURGH, P.A.

L. L. P. Stoties darbuotė.

L. L. Bonų Stotis turėjo posė-đį sausio 31, 1922 m., Liet. Pil. Name, 2226 Jane st., S.S., Pitts-burgh, Pa. Apart kitų stoties reikalų nutarta, kad nusimti paveikslus stoties darbuotojų rengiamam albumui ir parašyt apie stoties darbuotę. Taip pat nutarta nusijst paraginamas Lietuvos Atstovybei, kad dau-giau dirbtų Lietuvos labui pa-skelbtiant po Amerikos laikraš-čius apie lenkų darbus Vilniuje. Taip pat buvo proga ir apie dabartinį lenkų Seimą, bet mus Atstovybė tyli ir jokio gyvumo neparodo, dėlto visai nustojo au-los Lietuvos reikalams plaukti ir Bonų pirkimas. Ir pasiųst iš-karpa iš Pittsburgo "The Pitts-burgh Gazette Times," kad duotų atsakymą į lenkų apšmei-zimą lietuvių Vilniuje, kurį rašo iš Varšvos Count Jean de Stre-lecki. Be to ar nebut naudinga peskelbti pilną atsakait Bonų pardavimo: kiek pasiūsta Lietu-vo valdžiai ir kiek išleidžiama čia visos Misijos užlaikymui, kad visi matytų, kur sudedami pinigai eina.

L. L. Bonų Stoties sekr.
Juozas Virbickas.
149 Moultrie st.

WESTFIELD, MASS.

Apvaikščiojimas.

Rengiamas yra apvaikščioji-mas vasario 16 d. Lietuvos Neprikllausomybės 4 metų sukak-tuvių. Rengia D. L. K. Vytauto dr-ja ir L. P. Sąjunga ir A. L. T.

Iš Laiško į Lietuvą

APIE AMERIKOS LIETUVIŲ NUOPELNUŠ.
(Karolis Vairas.)

Tavo laiško pasiskaitęs, Ir pykau aš ir stebėjaus. Įstabu man, broliuželi, Kad ir tu jau suklaidintas! Jei mus kaltintų koks lepsiš, Kurs Amerikos nežino,— Tai tiek to dar, bet gi tu juk, Diplomatas ir veikėjas, Musų nuopeklus pažįsti!... Mes buk nieko nepadarę Dėl Tėvynės karo metais! Eik jau, sveikas, nešėkėjęs, Tokių nonsensų nerašęs!

Nesinori susibarti, Bet vis vien aš žodį-kitą Iš širdies tau pasakysiu. Tik klausyk jau atsidėjęs. Mes Amerikoje vaitojom Dėl vargų ir del nalamių, Kokias jųs turėjot kęsti. Kad žinotum, kiek kalbų mes Iškalbėjom per tą laiką, Kiek visokių vakarienių, Susieidami pavalgėm Vis dėl jųs tų nelaimių. O kai kur ir šokių rengėm Nukentėjusiųjų naudai.

Kad žinotum, kaip Tarybos Veikė, trusės, pralaitavo, Kiek jos hoteliuos' ištrynė Mirkštų fotelių šilkinų, Besitardamos del būdų, Kaip Tėvynę išvadavus, Kaip jai laisvę iškovojus! Ir paskui Ekzekutyvis — Tas, kurs Washingtono buvo — Kiek planų jįsai turėjo!

Jei planai tie but įvykę,— Tuokart butum paregėjęs! Tu sakai, buk mes nedavę Musų kraštui darbo vyrų, Kurie butų jums padėję Skaudžią laisvės kovą vesti! Kas taip sako?! Nežinau gal Garbingųjų mus' didvyrių, Ką, Amerikoje subrendę, Urmu bėgo į Tėvynę Su jiega ir su pagalba?

Rods, jie grįžo, pavičėję,— Vienas jų del blusų verkia, Euk jos piktos, kraują geria; Kitas — ponioms nenorėjo Į rankytę pabučiuoti; Trečias pyksta ant Tėvynės, Kad jam biznio patarimų Neguteikęs Prezidentas!... Taip, jie grįžo, paričėję, Bet jie buvo juk Tėvynėj!

Nenoroms tarū (au, broli, Aprašyti ir nušviesti Viena-kitą musų žygi Ir didvyrius suminėti. Ar nepameni tu Pakšto? Jo juodoji pelerina Visam svietai garsiai sakė Jį pavirtus diplomatu. O Bartuška su Maštausku,— (Tas Bartuška, kurs per stalą Iš Centralio Komiteto Štrimagalviais išbildėjo; Gi Mastauskas — advokatas, Tik dar niekas negirdėjo, Kiek bylų ir kam jis vedė).— Ar ne jie, del musų labo, Piršo Urachą — karalių Ir jį poterių mokino? Arba Gabrio Garliaviškio Informuojamasai Biuras, Kurs yra gavęs iš Ka-Du-ku *) Keliasdešimts tukstantėlių? Nebepameni gal Kaupo, Čurs tėvynėn nukliavo? Jis, ne prastas — šnipinėti Jis Amerikoje įgudo. O česnulis, kurs norėjo Visą Lietuvą apauti, Jei tik butų pasisekę Didį fabriką įsteigti?... Gi paskui, kada iš Francų Musų armijos sugrįžo, Dvi Tarybi galvą laužė, Svarstė, tarėsi, protavo,— Ir surado gražią progą Lietuvių Brigadą steigti!

Sandaros 13 kuopa, 7:30 val. va-kare Čekų Svetainėje, Meadow st. Malonėkite susirinkti ko-skaitlingiausia. Jei gausime kalbėtoją, tai bus ir daugiau pa-marginimų.

Širdingai kviečia Rengimo Komisija.

Užmiršai gal, kaip didvyriai Julius Bielskis, neva Daktar's, —Ir Leščinskas Aptiekorius (Kitas vardag jo — Lazdynas) Išmaršavo į Tėvynę? Jiems net činus kapitonus Mus' Tarybos pripažino. Pusė vargo dar su Bielskiu,— Jis nors kojas turi ilgas, Lietuvoj įgyjo ukį Ir atgal sugrįžęs gavo Šiltą Misijos vieteį Prie valstybės pinigėlių.

Bet Lazdynas, ar Leščinskas, Kad žinotum, kiek jis vargo, Kiek jis prakaito išliejo, Uniformą besagstydamas, Ar bemaudamas batfotus Ant trumpų riebiųjų kojų! Kaip jis Kupiškio bažnyčioj Į minias pamokslą sakė, Kiek gerybių joms žadėjo Iš Amerikos parsijusti... Vis tai buvo del Tėvynės, Mano broli, dėl Tėvynės, Dėl jos labo, dėl jos laisvės!

Tautos Fondas siuntė Bielskį Ir padėjo jam įgyti Raseiniškiuose farmukę. Gi Laazdyn' finansavo Fondas mus' Neprigulmybės. neatsiskaitė, Bet tiek to, juk dėl Tėvynės,— Kas ir klaus atskaitomybės!

Gi paskui mes Martų davėm Tikrą yankes'ą — karžygi. Daug jis darbo yr' naudingo Dėl Tėvynės atidavęs, Iki lenkai jėgomosčiai Emė mušti ir skioti. Jie jam baimės daug įvarė,— Taip, kad kitą kart, užgirdus Juos ateinant ties Kedainiais, Martus spruko net į Šveikšną Prakalbų žmonėms sakyti. O dabar jis — apie Maskvą, Kupčiovoja, druskinėja, Gal kur deimantą ar perlą Iš carų pagriebs vainiko Ir peršmugeliuos į Anglus?...

Ar gali tu neskaityti Musų krsditan' jo baimės? Ar ne nuopeklus tai musų, Kad bendroves mes sudarėm? Tai — Atstatymo, Prekybos, Pramonės ir Submaarinų, Ir Audimo, ir Verpimo, Žemės Banko ir Laivyno. Ir devynias dar galybes Korporacijų ir biznių. Vienos žlugo, kitos žlunga Del daugybės darbuotojų, Kurie visur viską žino, Dailiai pasakoti moka. Bet juk visa dėl Tėvynės, Dėl jos laimės, dėl jos labo!

Klerikalai musų smarkūs,— Jiems Tėvynė mylimoji, Jos kentėjimai ir vargas Davė daug progų-progėlių Kupinai sau Tautos Fondą Dolarukų prisipilti, Ir už juos didvyriams savo Pirkti frakus ir kamašus, Lietuvon keliones rengti Ir Amerikoje mokėti Daug skatiko už "veikimą." Jų kalbėtojai tik virkdė Minkštaširdės davatkėles Ir į patulįj delmoną Aukšą žėrė, bonus graibė. Ką surinko jie baduoliams— Tai ant Gabrio avantiurų Išaikvojo ir išžarstė. Gi našlaičiams kiek sudėjo Į Tautos jų garsų Fondą,— Tą jie leido propagandai Ir kalbėtojų kelionėms, Ar ekskursijoms Kaupuko, Pakšto, Gabrio, Augustaičio (Kurs, pabėgęs iš bažnyčios, Šventą sponą moterystės Pamyļėjo ir tarp lenkų, Kaip girdėt, "kultūrą" skleidžia) Juk tai, broli, dėl Tėvynės, Dėl jos laimės ir gerovės!

Tu toliau sakai, buk mes dar, Čia, Amerikoje, tiek metų Demokratouose išbuvē, Neparūpinę, neruošę Pulko vyrų protingųjų.

Atsidavusių Tėvynėi. Bet, broliukai, vėl suklydai: Mes čia tukstantčiais priskaitom Prakilniųjų tėvynainių! Vieni jų — saliuus laikė, (Šiandien jie—slapta šinkuoja), Jų mes turim dvi galybi.

Turim viso, ko tik nori: Advokatų, masažistų, Daktarų bent šimtą-kitą, Kunigų ir miniškėlių, Vargamistrų, agentukų... Ak, kiek nori, mes jų turim! Rods visų juk nekinkysi Į lietuvišką vežimą! Ar ne nuopeklus tos jiegos? Ar maža garbė Tėvynėi, Kad ne vienas jų, pralobęs, Po miestus automobiliais Pasidaužo, pauliuoja,— Ir Tėvynėi, kada reikia, Nepasigaili — pentkuko.

Tu sakysi, kad tos jiegos Nėra našios, produktivės, Kad jose širdies nerastum, Kad tik musų pilkos minios, Kad tik musų darbininkai Iš kasyklų, iš dirbtuvių, Kad tik jie Tėvynę myli, Jai aukoja ir ją remia... Bet... Tavo oži aš pažystu. Tad ir baigsiu, tik prašyčiau: Tu Amerikos Veikėjams Neprikaišiok neveiklumo!

I-19-1922.

Carmen.

(Seka nuo 3-čio pusl.)

kartotų anisette'o stiklelių, kad jėjo Carmen'a, lydima mano puiko leitenanto.

—Eik iš čia šalin tuojaus — tarė ji man baskų kalboje. Aš apkvairšau, piktumas kunkuliuo mano širdyje.

—Ką šis bernas čia veikia— tarė leitenantas; —Eik, šalin iš čia! Aš negalėjau pasikrutinti. Ju-tau, negali mano kojos pastirtų. Karininkas, matydamas, kad aš nesijudinau iš vietos ir kad net nenusiėmiau kepurės, paėmė mane už apykaklės ir smarkiai papurtė. Aš nežinau, ką aš pa-sakiau. Jis išsitraukė kardą, aš išsitraukiau savąjį. Senė su-griebė man ranką, ir karininkas prakirto man kaktą, nuo ko ran-das ir šiandien yra. Aš pasitrau-kiau atbulas ir pažėrimu par-bloškiau seną Daratę ant grindų. Ir, kad karininkas sekė paskui mane, aš atkišau jau savo kardo smaigalį, ant kurio jis pasivėrė. Tada Carmen'a užgesino žiburį ir liepė Daratei bėgti. Ką su manim, aš išsiveržiau į gatvę ir bėgau nė pats nežinodamas kur. Man rodėsi, kad kas seka paskui mane. Kad atspeikėčiau, radau Carmen'ą šlia manęs. Ji neap-leido manęs.

—Tu didelis kvailas paukšti!— ji tarė: — tu tinki tik kvailybės daryti. Tu matai, mano buvo tei-sybė, kada aš tau sakiau, jog aš tik nelaimės atnešiu. Na, yra vaistas visokiai ligai, jei kas tu-ri "Romos Flemingą" už draugą. Turi pradėti persirišdamas savo kaktą šia skepetaite ir paduo-damas man savo kardo diržą. Palauk manęs šioj gatvėje, aš sugrįžsiu už dviejų minutų.

Ji dingo ir greitai sugrįžo, at-nešdama man margą skraistę; kur ji ją gavo, aš nežinau. Ji liepė man nusimesti uniformą ir apsigaubti skraiste ant marš-kinų. Taip pasipuošęs, su ske-peta užrišta ant prakirtimo ma-no galvoj, aš kiek panešėjau į Va-lencijos kaimietį, kurių dauge-lis atvyksta į Seville pardavinė-ti chufas—apsilinių skystimą. Paskui ji nusivedė mane į na-mus, neišpasakytai panašius į Daratės, gale siauro kiemo. Ji ir kita čigonė apmazgojo mane, apdaktaravo mane geriau už ka-riškąjį daktarą ir davė man — nežinau ką — gerti. Ir paguldė mane ant šieniko, kur aš stip-riai užmigau.

Moters turėjo įpilti į mano gė-

rimą kokių miego žolių, nes aš nepabudau iki vėlai sekančią dieną. Man baisiai skaudėjo gal-va, ir aš buvau karščio apimtas. Emė laiko, kol aš atsiminiau baisiosios dramos atsitikimus, kuriuose aš vakar dalyvavau.

Perraišioję mano žaidžą, Car-men'a ir jos draugė susėdo ant žemės pas mano šieniką ir trump-pai tarėsi chufe calli tarmėje, turbūt darydamas medikale konsultaciją. Abidvi įtikinėjo man, kad aš neužilgo pasveik-siu; bet kad tuo tarpu man buti-nai reikėjo prasišalint iš Seville's kaip galint greičiau, nes jei ma-ne sumtų, tai tikrai sušaudytų.

—Jaunikaiti — sakė Car-men'a: — turi gauti koki nors užsiėmimą. Dabar, kad karalius tau neduos nė ryžių, nė sudytos žuvies, turi susirasti pragyveni-mo būdą. Tu per žioplais apiplė-šinėti pastesas. Bet tu augalo-tas ir stiprus. Jei turi gana drą-sos, eik į pakraščius ir pastok šmugelninkas. Ar aš neesu pri-žadėjęs pakardinti tave? Tai ge-riau, nė kaip buti sušaudytas. Ir, jei mokėsi apie save apsidai-ryti, galėsi gyventi kaip kuni-gaukštis, kol minons ir pakrašti-niai sargai nepasigaus tave.

Tai tokiu maloniu budu ta velnias merga įtraukė mane į tą naują gyvenimą, kuriam ji ma-ne buvo paskyrus, ir teisybę pasakius, tai buvo likęs vienati-nis man kelias, kad man grumo-jo mirties bausmė. Turiu, pone, prisipažinti, kad ji mane prikai-bino labai greitai! Rodėsi, kad mudu busiva arčiau suglausti šiame užsiėmime, taip pilname pavojų ir taip priešingame tei-sėms. Nuo dabar aš tikėjausi jos meilės. Nekartą esu girdėjęs apie šmugelninkus, kurie narstė po Andaluziją su šautuvu ran-koje ir su mylimąja sėdinčia už-pakalyje jų. Jau aš išivaizdinau patį save, jodinėjantį kalnais ir pakalnėmis, su šia gražia čigon-kaite užpakalyje manęs. Kad aš užsiminiau jai apie tai, ji toliai juokėsi, kol reikėjo jai susiimti šonus, ir pasakėjo man, kad nė-ra nieko taip malonaus, kaip naktis praleista tyruose, kur kiekvienas rom miegojo su savo romi mažoje šėtreleje, padary-toje iš lankų, su kaldra iš vir-šaus užmesta.

—Jei aš išlaikysiu tave visad-os kalnuose, aš visados busiu išitinkęs tavim — aš tariau:— Ten nebus karininkų daiktis tavim.

—A, tu pavydus — ji atsakė: —tas tau aršiau. Kaip tu gali buti toks kvailas! Ar tu nema-tai, kad aš tave myliu, jei aš niekad neprашau tavęs pinigų. Kad ji taip kalbėjo, aš jutau norą pasmaugti ją.

Sutrumpinant ilgą pasaką, Carmen'a įgyjo, man civilius drabužius, su kuriais aš pabė-gau iš Seville's nepažintas. Aš vykau į Jerez su laišku nuo Pas-tijos anisette'o pardavėjui, kuri namuose šmugelninkai pap-rastai susirinkdavo. Mane supa-žindino su tais ponaičiais, kurių vadas, vardu Dancáire, priėmė mane į savo gaują. Mes vykome į Guacin, kur aš vėl radau Car-men'ą, susitarusią susitikti ten su manim. Kelionėje ji mums geresnis negalėjo buti. Ji grįžo iš Gibraltaro ir buvo padarius sutartį su laivo kapitonu apie nulodavimą angliškų prekių, kurių mes dabar laukėme atvyk-stant į pakraštį. Nuyykome jų laukti netoli Esteponos; paskui jų dalį paslėpėme kalnuose ir apsikrovę kitomis keliauome į Rondą, į kur Carmen'a pirma mus nusiskubino.

(Bus daugiau.)

KLIOSTORIUS ir JEZUITAI

puiki knygelė — 50c. Pasisku-binkite, kol galima gauti "San-daros" Adm.

Atsakymai į Klausimus.

Gerb. "Sandaros" Redakcija! Prašau maloniai paaiškinti man, o tuomi ir kitiems "Sandaros" skaitytojams, šiuos mano klausimus: "Sandaros No. 4 kaiku-riuos dalykus aš nesupratau ge-rai, tai kreipiuosi į jus prašant paaiškinti.

KLAUSIMAS. "Sandara" kaltina krikšč.-dem., kam apė- mē uzruo. ministerio vietą vėl kun. J. Kas kun. Jurgutį išrinko ministerių? Ar krikšč.-dem., ar ministerių pirmininkas Grinius?

1 ATSAKYMAS. Turėdamas liuosas rankas d-ras Grinius tik-rai nebutų skyręs kun. Jurgutį į ministerius. Kunigui vieta pas- altorių, o ne svieto politikoje. Visos civilizuotos tautos turi at- skyrę sveciškąją valdžią nuo dvasiškosios. Nežinome tikros procedūros, kaip Lietuvoje pas- kiriami miniteriai, bet vienas dalykas aiškus, kad be krikšč.- dem. spaudmo kun. Jurgutis ne- būtų patekęs į ministerius. Kaip didelis krikšč.-dem. spaudimas ant d-ro Grinaus buvo, galime matyti iš to, kad jis, d-ras Gri- nius, turėjo rezignuoti. Naujasis pirmininkas Galvanauskas taip- gi turi tarp savo ministerių tą pat kun. Jurgutį—ar Tamsta ti- ki, kad savu noru?

2 KLAUSIMAS. "Sandara" rašo, kad šventas Kazimieras buvo lenkas. Aš skaičiau, kad hetuvis kunigaikštis šv. Kazi- miero tėvas buvo, o jo motina Elzbieta — austrijėtė, vokieta iš gimimo. Kaip gi galėjo šv. Ka- zimieras likti lenku, jei nei tė- vas, nei motina nebuvo lenkai, o ir šv. Kazimieras pats neišsida- dėjo lietuviystės?

2 ATSAKYMAS. Tamista esi pamiršęs, ką "Sandara" rašė apie šv. Kazimierą. Perna, kad klerikalai varėsi vietoje, vasa- rio 16 d. padaryti šv. Kazimiero dieną lietuvių tautos švente, "Sandara" po kelis kartus rašė apie šv. Kazimierą. "Sandaros" 9 No. (1921 m.) arti trys skiltys įžarginio straipsnio pašvęstos šv. Kazimiero aprašymui. Buvo ir kitų rašinėlių apie šv. Kazi- miera, bet jis niekur nėra pava- dintas "lenku," tik "lenkų kara- liaičiu." Jo tautos klausime aiš- kiai buvo pasakyta, kad jis yra atmiežto kraujo lietuvis, tautiš- kas išsigimėlis; ir jis aiškiai bu- vo prilygintas prie Pilsudskio, kurs juk taip gi nesigina, kad jis yra "lietuvis."

3 KLAUSIMAS. "Sandara" rašo, kad Benediktas XV, kaipo gabus diplomatas, laikėsi už stipresnius, o ne už teisingus, k. t. neužstojo Belgijos, kad ne- užtrintų Austro-Vengrijos didesnės kat. valstybės. Paskui primetama, kad ir Lietuvos ka- talikiškos mažesnės neuztarė teisingus Lietuvos reikalavimus prieš didenę katalikišką Lenki- ją.

Skačiau laikraštyje, kad pop. Benediktas XV karės mete pas- kyrė dienas rinkliai po visas katalikiškas bažnyčias, pats jai paaukojo, rodos, ar ne 100,000 lirų; pripažino Lietuvai Vilnių, paskyrė Vilniaus vyskupijai lietuvių vyskupą; pri- pažino Lietuvą kaip nepriklausomą reespubliką ir pasiuntė Lietuvai konsulą, tai kurgi po- piežiaus Benedikto neužtari- mas?

3 ATSAKYMAS. Jei tamis- ta skaitei apie popiežiaus lietu- viams paskirtą dieną, tai nereik- ia čia nei aiškinti, kiek mažai naudos iš tos dienos buvo. Tos dienos paskyrimas, kaip ir siu- lymas Lietuvai konsulio — tai tik gudrus politikavimas, tik no- ras neišleisti Lietuvą iš savo rankų. Paaukojimas lirų maža ką reiškia, atsimenant, kiek "šv. Petro" grašių popiežiaus kas metai plaukia iš Lietuvos. Ne politikieriaudamas, tik lai-

kydamasis grynos teisybės, po- piežiūs butų nesiliovęs smerkęs katalikiškąją Lenkiją už jos kraujo liejimą Lietuvoje — bet mes to nesulauksime...

4 KLAUSIMAS. "Sandara" rašo, kad kun. Garmus nuo lie- tuvių surinkęs pinigų sunau- dos savo partijos reikalams. Aš girdėjau kun. Garmaus prakal- bą — jis ragino žmones aukuoti katalikiškam universitetui. Tai kam gi dabar tikėti: ar "Sanda- rai," ar kun. Garmui?

"Sandaros" Skaitytojas. 4 ATSAKYMAS. Jeigu atsi- mįsime, kad Lietuvoje jau nebu- to "katalikiškojo" universiteto, tai aišku, kam tikėti. Klerikalai jau daugiau nē nerenka "kata- likiškam universitetui" — da- bar jje renka "kultūros vajui." Tai kur gi eis tie jū universiteto pinigai? Ar gal jie atiduos val- stybiniam Lietuvos universitetui? Gerbiamas "Skaitytojai"! mažai pažįsti klerikalus, jei to tikiesi! "Tautos Fondo" pinigai buvo renkami Lietuvos valsty- biniams reikalams, o klerikalų rankose sutirpo, tai kaip gi gali- ma tikėtis, kad "katalikiš- kiems" reikalams surinkti pini- gai butų sunaudoti viešiams lie- tuvių reikalams?

REDAKCIJOS PAKLAUSI- MAS. Dabar, kad jau mes atsa- kėme į Tamstos pastatytus klausimus, mus gerbiamas "Skaitytojai," pastatome ir Tamistai vieną klausimą: Kas Tamistai padiktavo tuos mums užduotuosius klausimus? Red- akcijai pereina per rankas daug visokių raštų, tai ji įgyja didelį patyrimą pažinti visokius raštus. Mums aišku, kad Tamis- ta ne pats esi rašęs tuos klausi- mus, tik perrašei iš kito rašto. Tamista pats rašydamas, pa- veizdan, butum parašęs: "pas- kyrė Vilniaus vyskupijai lietu- vių vyskupą," perrašinėdamas gi parašei: "paskyrė 3°, mijaus vyskupijai lietuvių vyskupą." Mes atžifravome tą stebuklingą "3°, mijaus," bet supratome, kad čia mums ne tikras žmogus rašo, tik įrankis. Keno rašinį Tamista perrašei?

Ponui X. Jokis laikraštis ne- deda anonimiškai atsiųstų straipsnių, tad ir Tamistos ras- tas nuėjo į gurbą. Iš stiliaus ga- lima surasti, kad Tamista pri- klausai prie tų, kurie privalo ži- noti, jog Redakcija negali dėti raštų, kurių autorius jai nėra ži- nomas, tad kam da siuntinėti tokius raštus? Dargvainio an- trašas mums žinomas; gi "Kri- vijos" raštus tik tada talpinsime, kada juos rašantieji pasisakys bent Redakcijai tikroju vardu. Tamista sakai: "Nesu sandarie- tis ir juomi nebusiu, kol tą par- tiją veda žmogus buvęs A. Ben- drovės direktorius" — o kur gi Tamista "ada buvai, kada tas "žmogus" nebuvo vedėjas? Kam tie, anot Tamistos, "kvai- li" išsisukinėjimai?

A.L.T.S. Kuopų Viršinikų

- A D R E S A I. 1 Brooklyn, N. Y. J. Ambraziejus, 168 Grand St. 2 Shenandoah, Pa. Miss.M.Kudinietė, 214 E. Lloyd St. 3 Mahanoy City, Pa. St. Gegužis, 38 E. Main St. 4 Girardville, Pa. Jurgis Želvis, 201 E. Ogden St. 5 Kp., Baltimore Md. K. Keidošius, 613 Redwood St. 6 Silver Creek, Pa. P. Raudonajtis P. O. Bx 151 7 So. Boston, Mass. S. Jokubauskas, 327 E Street 8 Kulpmont, Pa. V. Dzemidavičius, 50 N. 10th St. 9 Kp., Cambridge, Mass. V.A. Visminas, 877 Cambridge St. 10 New Haven, Conn. V. Alksninis, 106 View St. 11 Kp., Waterbury, Conn. V. P. Ručinskis, 23 Congress Ave. 12 Lawrence, Mass. J. D. Sekys, 101 Oak St. 13 Kp., Westfield, Mass. M. Žadionis, 8 White St.

- 14 Kp., Frackville, Pa. K. Makauskas, 132 N. Balliet St. 15 Bridgeport, Conn. E. Bukšutė, R. F. D. BOX 69 Wickland. 16 Kp., Worcester, Mass. V. M. Čekanauskas, Venon Hotel 17 Grand Rapids, Mich. A. J. Bernota, 1409 Broadway 18 Cleveland, Ohio. J. P. Garmus, 1329 St. Clair Ave. 19 Newark, N. J. M. Dvareckas, 71 Warwick St. 20 Kp., Haverhill, Mass. J. Zavadskas, 62 Margin St. 21 Rochester, N. Y. S. Klimaitis, 71 Haff St. 22 Newton Upper Falls, Mass. S. Pačauskas, 45 Mechanic St. 24 Kp., Montello, Mass. U. Staupas, 164 Belevue Ave. 25 Chicago, Ill. K. Vilkevičius, 656 W. 47th St. 26 Portsmouth, N. H. Jonas Peckus, 129 Bartlett St. 27 Pittston, Pa. A. Galinskas, 123 N. Mains St. 28 Kp., McAdoo, Pa. J. Matonis, Box 521 29 Detroit, Mich. P. Račkauskas, 412 Eason Ave. 30 Brooklyn, N. Y. Ed. Zukauskas, 724 Ocean Parway 31 Rockford, Ill. V. Grajauskas, 513 Lincoln Ave. 32 Kp., New Britain, Conn. J. J. Kadžiauskas, 26 Dewey St. 33 Kp., Norwood, Mass. J. M. Pečiulis, 1214 Washington St. 34 Dayton, Ohio. Tamas Sakaitis, 165 Alton Ave. 35 Racine, Wis. M. Kasparaitis, 1204 Bluff Ave. 36 Pittsburgh, Pa. J. Virbickas, 149 Moultrie St. 37 Long Island City, N. Y. A. Repečka, 283 Jackson Ave. 38 Paterson, N. J. Keršulis Juozas, 52 Straight St. 39 Elizabeth, N. J. E. Kopustaitis, 231 Pine St. 40 West Lynn, Mass. Petras Bolys, 26 Carnes St. 41 Plymouth, Pa. V. Nevalis, 33 E. Main St. 42 Kp., Philadelphia, Pa. S. Civilis, 2634 E. Ontario St. 43 Kp., Pittsburgh, Pa. V. J. Kunėa, 1511 Manhattan St. 44 Waukegan, Ill. Pr. Ežerskis, 1338 Adams St. 45 Kp., Cliffside, N. J. J. A. Karsokas, P. O. BOX 236. 46 Hartford, Conn. T. Valkevičius, 56 S. Prospect St. 47 Tamaqua, Pa. Apanavičius A. 500 E. Union St. 48 Kenosha, Wis. Pr. Zakarevičius, 39 N. Edward St. 49 Lowell, Mass. S. J. Saulėnas, 214 Charles St. 50 Canton, Mass. J. Šimauskas, 286 Mechanic St. 51 Nashua, N. H. A. Trainavičius, 33 High St. 52 Gardner, Mass. M. Stakėnas, 219 Pine St. 53 Westville, Ill. V. Mažrimas, 137 Jefferson St. 54 Lewiston, Me. J. N. Čerėškevičia, P. O. Box 197. 55 Wilkes Barre, Pa. J. Micevičius, 59 Harkins Lane. 56 Kp., Wanamie, Pa. Alena Frankutė, P. O. Box 27 57 Naugatuck, Conn. Fel. Vilkas, 548 High St. 58 Kp., Homestead, Pa.: Bol. Mikelionis, 334 Second St. 59 Thompsonville, Conn. J. F. Makoveckas, 51 Pleasant St. 60 Ansonia, Conn. A. F. Gudžiūnas, 95 Liberty St. 61 McKees Rock, Pa. P. Dragunas, 114 W. Carson St. 62 Braddock, Pa. J. L. Senulis, 910 Braddock Ave. 63 Perth Amboy, N. J. J. Zaveckas, 719 Carson Ave. 64 Binghamton, N. Y. J. Vaitiekunas, 3 1/2 Tracey St. 65 Scranton, Pa. Mrs. K.A. Garmus, 1102 Pierce St. 66 Kp., Rumford, Me. S. Pauliukas, BOX 522. 67 Amsterdam, N. Y. Ad. Petryla, 18 Swan St. 68 Providence, R. I. P. Sinkevičius, 50 Wayne St. 69 Kingston, Pa. S. Tamulevičius, 11 W. Grove St. 70 New York, N. Y. J. Strimaitis, 294 Eight Ave. 71 Kp., Torrington, Conn. A. Beliauskas, 55 Apple St. 72 Kp., Los Angeles, Cal. J. Juozapavičius, 2016 Allesandro St. 73 Greenfield, Mass. S. J. Kazlauskas, 5 Laurel St. P. S. — Jeigu kurių antrašai butų negerai paduoti, malonėkite pranešti, tai pataisyšime.

Lietuvon.

Praslinko žiemos šventės. Lie- tuvoje žmonės jau pradeda reng- tis prie pavasario ir vasaros dar- bų. Bet jie laukia pagalbos iš Amerikos nuo savųjų. Taigi siųskite PINIGUS tik per mūsų agentūrą, o pinigai nueis greitai. Mes siunčiame pigiausiai dienos kursu, o taipgi siunčiame ir Amerikos dolariais.

Darome visokius liudymus, į- galiojimus, davernastis, vekse- lius. Parduoame laivakortes ant geriausių laivų į Lietuvą ir iš Lietuvos.

Visokiuose reikalubse kreipki- tės tik pas mus:

URBŠA, SEKYS IR KO. 101 Oak St., Lawrence, Mass.

BIZNIERIAI GARSINKITĖS "SANDAROJE."

LIETUVIŲ MUZIKOS KONSERVATORIJA

Muzikos mokslas prasidėjo. Jaunesnieji, ypač, turi prasilavin- ti muzikoje: nedaugelio geidžianti — tegul nors gaidas išmokyti. Kas daugiau nori pažinti muzikos meną, tam yra šie mokslai: dai- navimas, teorija kompozicijos, chorvedystė, pianas, smuika ir kiti instrumentai. 10 lenkių dainavimo 15 dol. 10 lenkių chorvedystės ar teorijos kompozicijos 15 dol. 10 lenkių ant bile instrumento 13 dol. PASTABA: Kurie paviriku ima lekcijas nuo Spalio mėnesio iki pabaigai Birželio, tie gauna pigiau. Ad.: 769 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS. MIKAS PETRAUSKAS, Vedėjas.

VISUOMENEI SVARBU!

Visi reikalaukite "VANAGO" No. 12, kuriame rasite iš korto dokumentus, aiškiai parodančius, kur J. S. Vasi- liauskas padėjo Susivienijimo L. R. K. A. 40,000 dolerių. O kituose "VANAGO" N. N. rasite dar žingeidesnių dalykų! — "VANAGO" kaina 2 dol. metams, 1 dol. pusei metų ir 15c. N. Reikia užsimokėti iškalno. Gausi "VANAGA" po du kartu į mėnesį. Rašyk: "VANAGAS," R. F. D. 24, Box 109, So. Akron, Ohio.

MOTINŲ MODERNIŠKOJI LOPSINĖ

"Čit neverki mano mažulėi — neraudok, aš tau duosiu BAMBINO činčia-liulia." Greičiau bėgki į aptieką ir nupirki 35c. bouką BAMBINO Vaizduženklis užreg. S. V. Pat. Ofiso Arbatinis šaukštukas tuojaus pašalins kudi- kio vidurių diegimą ir į kelias valandas sutaisys vidurius ir galu- tinai pašalinys užkietėjimą. "Kudikiiai mėgsta jį! Jie prašo daugiaus!" Motinos! Jeigu jūsų aptiekorius neturi jo, tai prisįskite 40c. pašto markėmis tiesiog į F. AD. RICHTER & CO., Borough of Brooklyn, New York.

Lietuviška Aptieka

Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Eu- ropiškų ir visokių lietuviškų šaknų. Mes laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsenėjusio reumatizmo, nuo nusilpnėji- mo strėnų, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir vi- sokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptųjų ligų ir ge- riausių patarimus suteikiame, nuo patrukimo del vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirksite pas mus, suėdysite pinigų ir sveikatą. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausius daktarus per telefoną visai uždyką. H. CABITT, 100 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

Žiemos Vakarams

Sulaukus šaltos žiemos vakarus kiekvienas juos pralėdžia namuose. Tad, kad nepraleisti juos veltui, ir kad įsigyti dvasinio peno, patartina perskaityti šios knygos: ŽMOGAUS PAREIGOS, didelė knyga iš 245 puslapių, kurioje nuro- doma, kaip reikia žmogui gyventi. Kaina \$1.00 SVETIMŲ PADANGĖJ PA- SAULIO VERPETUOSE. Eilių kny- ga, didelio formato, 200 puslapių, ku- rioje telpa daug linksmų dainelių. Kaina \$2.00 "AIDU - AIDUŽIAI", ką-tik ga- vome iš Kauno, Fausto Kiršos, žy- VISAS SVIETAS: žemė, kalnai, vanduo, upės, žmonės, miestai; kiekvienam naudinga knygutė. Kaina 20c. DANGAUS AUKŠTUMAS IR ŽMOGAUS SENUMAS. Labai žingeidi knygutė, su daug paveikslų ir eilėmis "Anykščių šilelis", 150 puslapių. Kaina 20c. ANDERSONO PASAKOS. Puiki pasakėlių knygelė su paveikslais, labai naudinga priaugantiem jaunimui. Kaina 30c. TRACHOMA. Nurodoma, kaip sergėti akis, ka visiems reikia žinoti. Kaina 15c. LIETUVOS GASPADINĖ. Kiekvienai material ar merginai reikia perskaityti. Kaina 10c. Patariame kiekvienam sandariečiui arba "Sandaros" skaitytojui šias knygas įsigyti. Taipgi turime Lietuvos laikraščių, "Lietuvos Ukininką" ir kitų, kurie parsiduoda po 5c. Reikalaudami sykiu siųskite ir pinigų. "SANDARA," 327 E Street, Boston 27, Mass.

Laiškai Lietuvon

Kam rašyti laiškus Lietuvon ant prasto popie- ro, kadangi "Sandaros" Administracijoje galima gauti puikių laiškams popierių su gražiomis kviet- komis ir puikiausiomis eilėmis, kurias dabar at- spausdinome. Kaip va: LINKIU JUMI LAISVOS LIETUVOS; Į TE TYNĖ; MUSŲ VILNIUS; PASVEIKINIMAS (Lietuva Tėvynė Musų); ATMINIMAS LIETU- VOS; SKUBĖKI LAIŠKELI; PAS GIMINES; PAS TĖVUS; PAS BROLI. Visi laiškai su naujaisiomis eilėmis parsiduo- da po 5c., 12 už 50c. Daug imant duodame nuošimtį. "SANDARA," 327 E Street, So. Boston, Mass.

\$30.00 Dykai

Apaukuotas laikrodėlis ant 21 akmenų ir lensiugėlis del mo- tėrų ir vyrų. Norėdami supažin- dinti su mūsų tavoru, mes išda- lįsime 500 tų geriausi laikrodė- lių dykai. Del daugiau informa- cijų ir del katalogo, prisįskite už 12c. stempų į (9). PEARL TRADING CO., Box 123, 189 Pearl St., New York, N. Y. Tel. S. B. 2488

DR. J.C. LANDZIUS - SEYMOUR LIETUVIS Gydytojas ir Chirurgas 506 Broadway, S. Boston. Valandos: 9-11, 2-4, 7-9.

Dr. Paul J. Jakmauh (Jakimavičius) Priėmimo valandos: nuo 2 iki 3 val. po pietų ir nuo 7 iki 8 val. vakare. 509 Broadway, Kampas G St., So. Boston, Mass. Telephone South Boston 502

Dickinson 1895 M. Dr. Ignatas Stankus 1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa. Lietuvis Daktaras ir Chirurgas. Valandos: Nuo 9 iki 10 A. M. " 3 " 5 P. M. " 7 " 8 P. M. Nedelionis " 10 " 3 P. M.

Išgaminuojam akis ir pritaikom akinius. H.S. Stone O.D. Akio Specialistas. 399A Broadway, (arpe E ir F gatvių. South Boston) Tel. So. Boston 270.

DR. JOHN MacDONNELL, M. D. Galima susikabinti ir lietuviškai Ofiso valandos: Rytais iki 9 val. Po pietų 1 iki 8 Vakaris 6 iki 9. 536 Broadway, So. Boston.

Dr. Tessmer DENTISTAS 306 Main St., Worcester, Mass viršui "Iver Johnson" kauptvė Patyres dentistas, priems mos kainos. Atdara subatomo po pietų. Nedelionis pagi sutartį. Telephonas Park 3311

F. KLEIN L. HOFFMAN Lietuviška Krautuvė BUFFALO FURNITURE STORE Furniture Repaired and Postering 579 Grand Ave., Tel. Lib. 8515 Home address: 23 Chadem St. NEW HAVEN, CONN.

Vietos žinios.

KETVERIŲ METŲ APVAIKŠČIOJIMAS.

Visi lietuviai, kuriems rūpi Lietuva, kurie norit pagerbti savo Tautos šventę, ateikit ketvergo vakare į Lietuvos Salę: bus apvaikščiojimas, dainuos "Gabijs" choras ir "Gabijs" vyrų kvartetas ir solistas.

Kalbės Dr. P. J. Jakimavičius ir Dr. J. Landzius, M. Vienis, A. Ivaškevičius, S. E. Vitaitis "Tėvynės" redaktorius ir miesto majoras James Curley, S. Michelsonas ir kiti. Kadangi mes negalime Amerikoje gaišti dienos darbo ir švesti savo Tautos šventę, tad budami lietuviai, nutarėme susirinkti nors ketvergo vakare, Susirinkti ant 8 val. vakare, nees programos ilgas, turėsime laiku pradėti. Prašome visų lietuvių ateiti.

Liet. Pil. Sąjungos 1 skyrius.

SVARBIOUS PRAKAI BOS.

Nedėlioje, vasario 19 diena 2 val. po pietų, bus šventė su puikios kalbos. Kalbės Stasys P. Vitaitis iš New Yorko ir A. Ivaškevičius. Tose pranešimuose klausytojai turės prapū išgirsti daug svarbių dalykų, būtent: apie Purickio šmugelį ir kitus Lietuvos ministerijos narius, apie Lietuvos spaudos ir žodžio laisvę, kodėl musų So. Bostone Katalikų Vienių nesutiko bendrai rengti apvaikščiojimą, kodėl p. Čarneckis miega ir nieko neveikia, kas yra Sandara ir kam reikalinga yra musų lietuviams.

Susirinkit visi 2 val. po pietų Lietuvos Name.

Kviečia Sandaros Valdyba.

IŠ SANDAROS SUSIRINKIMO.

Vasario 8 d. buvo Sandaros susirinkimas. Aptarta daug svarbių reikalų, būtent: išrinktas naujas organizatorius — vieytojas F. Simėnavičius, kuris išvažiuoja į New Yorką, Jonas Palaima; nutarta išrinkti nuolatinis kuopos korespondentas S. Moeckus; išrinkta komisija teatrams — A. Jucgdudis ir V. Baravičius; nutarta susausti ekstras susirinkimas kovo 5 d. 1 val. po pietų; nutarta pradėti vėjų vasario 19 d. sulyg 500 narių musų kuopai.

Susirinkimas buvo gyvas, ir pas visus buvo noras dirbti tol, kol sulauksime 500 narių 7-tai kuopai. Išrinkta komisija dėlei ketverių metų apvaikščiojimo.

Gerbiami nariai ir ne-nariai! Atkreipkit dėmesį į musų vėjų, visi pasistengkit prisirašyti nors po vieną naują narį. Ir kurie nepriklausot, dabar laikas prisirašyti prie musų garbingos Organizacijos. Dirbdami visi vienybėje susilauksime geresnių laikų musų Tėvynei Lietuvai.

Korespondentas.

VESTUVĖS.

Vasario 11 d. neatmezgamu moterystės ryšiu likos, surišti: Jonas Tribuliuskas, vietinės Sandaros kuopos raštininkas, ir M. ir D. Dr. J. "Gabijs" pirminkininkas, su panele Mėre Vasiulianskiute, taipgi sandariete, pirmiaus gyvenusia Morgan, Pa., kurios tėvas taipgi "Sandaros" skaitytojas. Laimingo, ilgo ir linksmo gyvenimo naujai poralei!

Rep.

LIETUVA PAVEIKLSLOUSE.

Vasario 26 d. bostoniečiams ir apielinkėms lietuviams bus proga pamatyti Lietuvą paveiklslouse, nes tą dieną A. T. Računas rodyš naujausiu judamus paveiklslus iš Lietuvos. Tuose paveiklslouse bostoniečiams bus proga pamatyti, kaip iškilmingai lietuviai įėjo į Klaipėdą, kokios ten buvo iškilnės ir ceremonijos; grįžimas pabėgėlių iš Rusijos komunistiško "rojaus," apvaikščiojimas atlaidų garsiosios Kal-

varijos, ir daugybė įvairiausių vaizdų. Žodžių sakant, Lietuva bus Bostone, kur kiekvienas, kaip vietinis taip ir apielinkės lietuvių, savo akimis pamatys jos padėtį. Šie paveikslai bus rodomi tik vieną dieną, t. y. Vasario 26 dieną, Congress Salėj, Broadway, kampas C st., So. Bostone. Svetainė bus atdara 1-mą val. po pietų, o paveikslai bus pradėti rodyti lygiai 2-ą val. Tikietai 50c. ir 35c. Norintys pamatyti šiuos paveikslus, nepamirškite tos dienos.

ATIDARO ARDWAR KRAUTUVĖ.

So. Bostone po num. 317 Broadway lietuvių atidaro krautuvę, kur bus užlaikoma visokių geležinių daiktų.

EKSPLOZIJĄ BOSTONO UNIVERSITETE.

Vasario 14 d. buvo eksplozija keršto vandens šildymo aparatų ant viršaus lubų. "Boston University College" triobėsyje. Vidurinės sienos ant ketvirtojo aukšto išsikraipė, langai ir durys išlakstė, baldai ir knygos išsibarstė. Nors tuo tarpu ten buvo apie 1,200 studentų, bet tik du jų eksplozija išmetė į kitą ruimą ir biskį sužėdė.

PADEKA.

Sirdingai ačiūoju savo varde ir varde gerb. pp. Pocių visiemis koncertų rengėjams, rėmėjams ir dainybos Dėkui Visiems! Koncec' d' nusisekė ir bus istoriškai, nes pirmu kartu buvo galima net trims daininkams vienu režtu aplankyti svarbesnes lietuvių kolonijas ir dar taip plačiai išsklaidytas.

Koncertų buvo viso 20.

Mikas Petrauskas,

Lietuvių Muzikos Konservatorijos Direktorius, Bostone.

Redakcija nuo savęs turi pasakyti, kad šie koncertai svarbūs netik tuo, kad pirmu kartu davė Amerikos lietuviams išgirsti kartu net tris pirmiausių artistus, bet kad jie supažindino ir suartino tuos artistus ir jų vedamasias Konservatorijas. Buvo malonumo ir vadinaimajai Bostono "Koalicinei Respublikai" pažinti tuos malonius žmones pp. Pocius, kuriems juokais buvo įteikta "ambasadorių" titulas. Gerb. A. Pocius taip rašo: New York, 2-10-1922. Gerb. K. R. Atleiskite už iškraipytą raštą, nes traukinys matyti yra "demokratas," nes dikčiai krato. Dundame traukiniu namolei. Bukite visi sveiki. Naujas Chicago ambasadorius ir "Dušia."

PIRMA SYKĲ.

Suvenyntų Valstijų Linijos Didžiausias laivas išplauks iš Bostono Nedėlioje 12 dieną Kovo (March) 1922.

Jei manai pavasarį keliauti į LIETUVĄ ir nori turėti linksma kelionę su didžiausiu buriu lietuvių, kurie išplauks 12 dieną kovo iš Bostono be persėdimų į Bremeną, tai užsisakyk vietą dabar. Iš Bremeno musų atstovas pasitiks visus su "special" traukiniu ir sykiu važiuos į Kauną.

Yra visiems žinoma, kad laivai tiesiai be persėdimų iš Bostono neina.

Todėl mes kreipėmės į Suvenyntų Valstijų Lėvyntų Valdybą: (1) kad pavelytų mums didžiausį laivą iš Bostono tiesiai į Bremeną, (2) kad būtų galima išduoti pasportus del sugrįžimo norintiems važiuoti atgal į Ameriką. Suikimą iš valdžios gavome sekantį:

(1) Sutinka atsiųsti didžiausį laivą varčū "AMERICA" musų paskiroje dienoje;

(2) Visiems, kurie važiuos

ant laivo "America," bus duodami del sugrįžimo pasai.

Kurie norite gauti daugiau informacijų apie gaviną geresnių kambarių, I, II ir III klesoj, klausyjte laiškų arba atsilankykite ypatingai į BALTIC STATE FINANCE CO 357 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Štai ką sako Sov. Valstijų Lėvyntų valdyba apie savo laivus:

Tie, kurie plevojoja grįžti Lietuvon, tai atsimeinę savo atkeliavimą į Ameriką, pasiurto. Ir nėdyvai. Kelinė per jurę būdavo tokia varginga, kad ji padarė neužmirštama vaizdą.

Ar bus panaši kelionė per jurę tokia, kokia buvo atvykstant? Gal taip, gal ne. Kas nori patogausios kelionės per jurę, tai lai pasirenka gerą laivą. United States Shipping Board pasirupino, kad ant laivų po Am rikos vėliava būtų kuopatogiausia kelionė per jurę. United States Line turi tokius laivus. Tos Kompanijos puikiausi laivai yra George Washington ir America. Trečioji klesų dviejų laivų baltai išmalevota ir nuolatai, kuo čysčiausiai užlaikoma. Pasaziariai kamaraitėse yra po du, po leturis ir po šešis. Šeimynoms nepersiskiriamos, kiekvienoje kamarai eje yra prausykla, veidrodis ir vandens nuovada. Valgykloj stalai ilgi, staltiese aptiesti. Yra ir knygnas. Skirtumas tarp trečios ir antros klesos yra tik pagražinimuose.

PUIKUS BALIUS!

Rengia šv. Jono Evangelisto Pašalpinė Dr-ja, bus seredoj Vasario-Febr. 22 d., 1922 metų, George Washington dienoj, Naujojoj Parapijos Salėj, 492 E. Seventh st., So. Boston, Mass. Pradžia 2-ą val. dieną ir trauksis iki vėlai naktį.

LIETUVIS GRABORIUS.

Šiuomi pranešu visiems Bostono ir apielinkės lietuviams, kad nupiginau kainas už grabus, ir visą palaidojimą Palaidoju numirusų už \$100.00 ir augščiau. Pasitaikius reikalmi, kviečiu brolius lietuvius ir iš apielinkės kreiptis pas mane, o aš darbą atlieku gerai, gražiai, mandagiai ir pigiau negu kas kitas. Žodžių sakant patarnauju kongeriausiai, visiems dykai už nuvažiavimą į kitus miestus nieko nerokuoju. Pasitaikius reikalui kreipkitės šiuo adresu:

P. J. AKUNEVIČIUS

258 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Tel. gyvenimo: S. B. 1891-M; Ofiso: 381.

Numažinimas Kainų Už Elektra

THE EDISON ELECTRIC ILLUM. CO. OF BOSTON Vyriausias Ofisas 39 Boylston St.

BOSTON, MASS., Vasario 9 d., 1922 m. Kompanijos vartotojams, kuriems patarnaujama pagal kainų lentelę "A":—

Pagal nusistatymą, pareiktą Spalio 1 d., 1918 m., kiek tas lytisi pritaikymo skirsnio apie anglis, ir lapkričio 1 d., 1918 m. sąjungoje su dadėkinų 10% daskaitymu, pakeistu birželio 30 d., 1920 m. į 5%; dabar Kompanija turi smaguomo pranešti, kad anglies skirsnelis ir 5% daskaitymas, kurs lytėjosi vartotojų ėmusių patarnavimą pagal kainų Lentelę "A," bus panaikinti, ir kad ant visų meterių sąskaitymų padarytų po vasario 29 d., 1922 m. mokestis bus desimtis centų (10c.) už kilovatt valandą.

Šis kainos numušimas, išnešantis kiek daugiau per 9%, maloniai palytės daugiau kaip 135,000 šios kompanijos vartotojų.

Jei biznio aplinkybės ir toliau taip eis geryn, kaip jos ejo per pastaruosius du ar tris mėnesius, tai tikimasi ir laukiama kad Kompanija galės padaryti kitą numušimą iki devynių ir pusės cento (9½c.) ant kilovatt valandos rugsėjo 1 d., 1922 m.

The Edison Electric Illuminating Co. of Boston. by CHARLES L. EDGAR, President.

GERI PIRKIMAI.

Toniko išdirbystė su visomis reikalingomis mašinerijomis, trokais ir panašiais reikalingais įrankiais; biznis seniai išdirbtas ir sėkia iki \$5,000 į savaitę. Dėl gerų priežasčių turi būti parduotas į trumpą laiką. Atsiųskite kuogreičiausiai.

A. Ivaškevičia.

DORCHESTER'Y' parsiduoda 3 šeimynų namas, su 15 kambarių ir visomis įtaisomis. Vieta labai graži. Kaina tikrai \$7,000, \$1,800 reikalinga įnešti. Dėl platesnių žinių kreipkitės prie A. Ivaškevičia

CITY POINT (So Boston). Geriausia proga papirkti 12 kambarių namą su visomis įtaisomis ir "furnace" šiluma; dang žemės ir puikus sodas. Vieta dėl garadžio. Savininkas gyvena Kalifornijoje todėl parduos už \$4,500, \$3,000 reikią įnešti.

A. Ivaškevičia.

PIGUS' PIRKIMAS. 6 šeimynų namas; 34 kambariai su naujos mados įtaisais; geriausioj vietoj Dorchester'yje. Randos neša \$2,280 į metus. Su \$4,500 įnešimu galima papirkti jį, o išlygos bus lengvos.

LITHUANIAN AGENCY

Antanas Ivaškevičia

361 West Broadway,

South Boston, Mass.

Tel. So. Boston 605, 1337 ir 31.

Pranešimas

Atidaryta auksinių daiktų krautuvė. Taisome ir parduodame visokius laikrodžius ir auksinius daiktus už prieinamą kainą. J. M. DILIUS, 233 Broadway, So. Boston, Mass.

Kerdieju Spaustuvė.

(KERDIEJUS PRESS) 598 Broadway, (2-ros Lubos) SOUTH BOSTON, MASS.

Jei jums reikia gerų spausdinių, kaip Lietuvos, taip Anglų arba ir dar kitomis kalbomis, tai kreipkitės pas Kerdiejus, jie gerai padaro spaudos darbus—be klaidų. Apart paprastos spaudos, Kerdiejai užsima gaminimu ir tokių dalykų kaip šėrai, Paliudijimai ir kitoki produktai, atliekami taip vadinamais Ingraviravimo, Spalvavimo, Imbosinimo bei Litografijos procesais.

Vieta: Kampas Broadway ir I Street.

Išgaminuoju ARIS Pritaikau AKINIUS

Galvos skaudėjimas ir kitoki negeistini apsišėikimai kuno tankiai paaina nuo nuvargusių akių.

Duok savo akis išgaminuotai patyrsiam optometrui. Vienintelis lietuvis optometras (akių specialistas) Naujoje Anglijoje.

J. L. PASAKARNIS O. D. Ofisas ir Gyvenimas: 377a Broadway, cor. E Street, SO. BOSTON, MASS.

Ofiso Tel. S. B. 441 Residence W. Newton 1016-R.

Lietuvys Advokatas

Veda visokias provas, kaip tai: civiliškas ir kriminališkas; padaro visokius dokumentus prie pirkimo ir pardavimo. FRANAS J. KALINAUSKAS, 414 Broadway, S. Boston, Mass. (Virš Prekybos Bendrovės).

Strand Lunch

Puikiausia Lietuviška VALGYKLA So. Bostone. Svariai viskas užlaikoma. Valgiai visados švieži ir skaniai pagaminti.

Taigi ateik, o persitikrinsi.

K. BLINSTRUBAS, Prop.

304 W. Broadway,

So. Boston, Mass.

KASDIENINIS MAISTAS VISIEMS REIKALINGAS

Žinomas senas biznieras ANT. NAUJOKAITIS 208 West Fifth Street, South Boston, Mass. ATIDARĖ visokių produktų krautuvę, kaip tai Mėsos, Makėtą ir Grosernia. Kviečia visus apielinkės lietuvius kreiptis su pirkimu maisto ir kitų smulkmenų, čia rasite gerus prekes ir mandagų patarnavimą.

DEL VISŲ!

Taisau visokius čeverkykus vyrų, moterų ir vaikų. Gali vaikščioti taip kad su naujais. Padarau stiprai ir gerai ir pigiai. Užeikitė del persitikrinimo. Visiems patogi užeiga, arti Lietuvių salės.

P. BUTKEVIČIUS, 301 E St., So. Boston, Mass.

Puiki Lietuviška UŽEIGA

pas ANTANĄ TAMULEVIČIŲ 300 Broadway, S. Boston Mass.

KNYGŲ KATALOGAS.

"Sandaros knygynė dabar gaunamos šios knygos:

"Lietuvos Kariuomenė"

Parašė Karininkas Ladislavas Natkevičius, artilerijos vyresnysis Leitenantas.

Telpa pilnas aprašymas tverimosi Lietuvos kariuomenės, Lietuvos kariuomenės forma, virš 60 gražių, įvairių fotografijų, porą žemlapių ir ketetas kariškių dainų su gaidomis.

Šita pirma tos rušies knyga lietuvių kalboje, turi rasti kožno jaunuolio skaitoma ir gerbiama. Kaina popieros viršais — \$2.00. Ta pati gražiais audimo viršais \$3.00.

Čiū — 1919 metų. Kaina ... \$1.50.

10. Kregždėlė. Žodžiai V. Kapsos. Duetas Lietuvių ir Anglų kalbose. Kaina ... 30c.

11. Vestuvės. — "Papuskie Vėjai". Jaunosios Aria, Sopranui arba Mezo-Sopranui. Lietuvių ir Anglų kalbose. Kaina ... 35c.

12. Mažas Muzikos žodynėlis. Tankiausiai vartojamų žodžių paaiškinimai Anglų ir Lietuvių kalbose. 32 pusl. Kaina ... 25c.

13. Aušrinės Keliais. Čia telpa gražių eilių ir šiaip pasiskaitymų. Verta perskaityti kožnam mylinčiam klasikų raštus. Pust. 79 ... 50c.

14. Anderso Pasakos. Čia telpa 11 gražių pasakaičių su paveiklėliais papuoštų. Lietuvių kalbon išguldė P. Nerys. Pust. 82 ... 25c.

16. Aukso Veršis. Vieno veiksmo komedija. Vertė Secnos mylėtojas. Pust. 35 ... 15c.

17. A. L. T. Sandaros Principai ir Programos. Parašė Albinas Rimka. Pust. 32 ... 10c.

18. Eilės - Dainos. Parašė Juozas Rainis. Gražios eilės del deklamavimo. Pust. 32 ... 20c.

19. Gyvenimo Verpete. Drama penkių veiksmų. Parašė Bl. Kadagutis. Pust. 77 ... 45c.

20. Girkas - Pasakarnis, pasakojimas ir "Bėgėdis Jonas", vaizdelis. Parašė Karolis Vairas. Pust. 42 25c.

21. Francijos Revoliucija. Parašė M. Avietėnaitė. Trumpa aiški istorija Francijos revoliucijos. Su paveiklėliais. Pust. 75 ... 40c.

22. Kaip gyvena: Latvija, Angliai, Suomal. Parašė M. Salčius. Pust. 65 ... 20c.

23. Kas iš kur paaina. Trumpi pasakojimai apie kasdieninius žmonių vartojamus daiktus. Pust. 62 ... 20c.

24. Daktaras Kišeniuje. Aiškūs pamokiniai kėp užlaivyti sveikata ir kaip nuo ligų apsiginti. Sutaisė M. Paltanavičia. Kietūs audimo viršeliai. Pust. 167 ... 75c.

25. Ką daryti, kad sveiki butume ir ilgai gyventume. Pust. 32 ... 10c.

26. Kaip Japonai gyvena dabar. Parašė Dėdė. Pust. 48 ... 10c.

27. Liudvikas Pasteris. Žmonijos geradariys ir Jurgis Stefesonas. Geležinkeliai. Parašė M. Salčius. Su paveiklėliais. Pust. 48 ... 20c.

28. Lietuvių - Latvių Respublika ir Šiaurės tautų sąjunga. Rinkinys staipsnių ir paskaitų parašytų Dr. Jono Šliupo. Išleista Stockholm 1918 m. Pust. 162 Kaina ... \$1.00

29. Lietuvos Laisvė. Trumpa peržvalga Lietuvių tautos politikos. Parašė daktaras Jonas Šliupas. Pust. 47 ... 10c.

32. Lietuvos Gaspadinė. Arba pamokinimas kaip valgius gaminti. Parašė žmona. Pust. 80 ... 30c.

34. Jaunuomenės švietimas kitur ir pas mus. Pust. 28. ... 10c.

35. Naujas Budas Išmoki Rašyti. Sutaisė P. Mikolainis. Pust. 30. ... 10c.

36. Pasnakai Lietuvoje. Parašė K. Stiklius. Kaina ... 05c.

38. Pažvelgus Atgal. Sociologiškas Romanas Edwardo Bellamy. Vertė Pranas Siulelis. Rašėjas įsivaizdina kas bus 2000 m. sukakus, kaip viskas kitaip - automatiškai veiks ir tt. Pust. 356. Kain. 40. Pražuvo. Vaizdelis iš gyvenimo. Parašė Karolis Vairas. Kaina ... 10c.

41. Rojus ir Pažanga. Senovės pasakojimai apie rojus amžius ir rojus šalis. Vertė V. K. R. Pust. 112 ... 35c.

42. Sienapiūtė. Vieno akto operos Libretto. Žodžiai K. Jasiukaitis, muzika Miko Petrausko. Pust. 24 ... 10c.

43. Trachoma arba sergėkitė akis. Prie šviesos ir kiti naudingi straipsniai. Pust. 35 ... 10c.

44. Visas Svetas. Žemė, kalnai, vanduo, upės, žmonės, miestai, statistiškos žinios. Sutaisė P. Mikolainis. Žodynėlis, Angliškai - Lietuviškai. Sutaisė kun. P. Saurusaitis. Pust. 199 ... 35c.

Užsisakant knygas, kartu reikia ir pinigų prisųsti sekanciu adresu:

"SANDARA", Book Dept., 327 E St., Boston 27, Mass.